REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 3-4-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 ‡ సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ‡ సంచిక 14

ఆంధ్ర పటేలు శ్రీ కళా అస్తమయం

సర్దార్ పటేల్ నిర్యాణం చెందినప్పుడు భారత రాజకీయాల్లో ఎంతటి శూన్యం ఏర్పడిందో కళా వెంకట్రావుగారు అస్తమించడంతో అంత శూన్యం ఆంధ్రప్రదేశ రాజకీయాల్లో కలిగిందని చెబితే అతిశయోక్తి కాదు. చెల్లాచెదరుగా ఉన్న స్వతంత్రభారతాన్ని సుసంఘటితం చేసిన వల్లభభాయికి, మన వెంకట్రావుగారికి చాలా పోలికలు ఉన్నాయి. వీరిద్దరూ నెహ్రూ, ప్రకాశంలవలె ప్రజా మనుష్యులు కారు. అయితే పట్టాభివలె మేధా సంబంధమైన ఉన్నతశిఖరాలలో విహరించేవారూ కారు. ప్రధానంగా పార్టీ మనుష్యులు. అసంఖ్యాక కార్యకర్తలతో సన్నిహిత సంబంధం కలిగి సంస్థను పటిష్టంచేసి గుప్పెట్లో పెట్టుకునేవారు. పదవుల్లో ఎవరున్నా వీరి కార్యాచరణకు ఆటంకం వుండేది కాదు.

తమ అధికారం, పలుకుబడికి భంగంకలిగితే ఎంతపెద్దవారినైనా ఎదిరించారు; తమ మార్గంలోనుంచి తొలగించారు. నేతాజీ, నారీమన్ లాంటి వారినెందరినో కాంగ్రెసులో పలుకుబడి లేకుండా సర్దార్ పటేల్ చేస్తే, ప్రకాశం రంగాల పట్లకూడా కళా వెంకటరావు అదేవిధంగా ప్రవర్తించారు. సర్దార్‌కి గాంధీజీ అండ చివరిరోజుల్లో మినహా వుండేది. బిర్లా, సారాభాయీల నిధులు వుండేవి. కళా వెంకటరావు సామాన్య కుటుంబీకుడు. స్వంత తెలివితేటలు, పట్టుదల, సంజీవరెడ్డి ప్రభృతుల సాహచర్యం మాత్రమే ఈయన సాధనాలు.

ఉభయులూ అధికారాన్ని గాఢంగా కాంక్షించారు. కాని స్వార్థంలేని విశుద్ధవర్తనులు. ఇద్దరూ చివరిరోజులలో తమ వర్గానికీ, పార్టీకీ అతీతంగా ప్రవర్తించి పూర్వ శత్రుత్వాలను, వ్యతిరేకతలనూ విస్మరించ యత్నించి కృతకృత్యులైనారు.

సర్దార్ పటేల్ 75 ఏళ్ల వయసులో మరణించారు. జీవించివున్నా మరెన్నాళ్లో పదవీ బాధ్యతలను వహించగల స్థితిలో ఉండేవారు కారు. కాని వెంకటరావుగారికి 60 సంవత్సరాలుకూడా నిండలేదు. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య, ప్రకాశం, సాంబమూర్తి వృద్ధాప్యంలో దేశం ఇంకా వారినుంచి ఏమీ ఆశించని దశలో మాగిన పండులా రాలిపోయారు. వెంకటరావుగారు బ్రహ్మాండమైన కార్యభారాన్ని వహించి, ఆయన మినహా మరొకరు దాన్ని మోయలేరని ప్రజలు భావిస్తున్న రోజుల్లో నిర్గమించారు. వ్యవసాయ సంస్కరణలు, భూమ్యాదాయ విధానాల సంస్కరణ, జిల్లా గ్రామ పరిపాలనా పునర్ వ్యవస్థీకరణలాంటి మౌలికమైన, పునాది మార్పులను తీసుకురావాలని నిశ్చయించారు. ఈపనిఅంతా ఒకటి రెండేళ్లలో పూర్తిచేయాలనే సంకల్పంతో నిర్విరామంగా పనిచేశారు. ఈపని పూర్తికాకుండానే మృతిచెందారు. కవిసామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ అన్నట్టు "కళా వెంకటరావులేడే. ఇక దేశమేమయ్యేట్లు?" అనుకునేవిధంగా మనలను విడిచి పెట్టి పోయారు. ఆయన స్థానంలో పై బాధ్యతలను వహించగల వారెవరు కాంగ్రెసు నాయకులలో? ఒక్క బూర్గుల రామకృష్ణరావుగారు కనబడుతున్నారు. ఆయనకు తెలంగాణా రెవిన్యూ సమస్యలు కరతలామలకములు. వెంకటరావుగారు వీటిని ఆకళింపు చేసుకున్నట్లే, ఆయన ఆంధ్రప్రాంత సమస్యలను అర్థంచేసుకోగలరు. అయితే ఆయన కేరళ గవర్నర్.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత రాష్ట్ర వ్యవహారాలలో, అటు పరిపాలనలోను, ఇటు సంస్థలోను వెంకటరావుగారి పలుకుబడి, చెల్లుబడి క్రమంగా క్షీణిస్తూ వచ్చింది. వెంకటరావుగారు ఇక మంత్రివర్గంలో నుంచి తప్పుకోరాదా అని ఆయన హితంకోరేవారు భావిస్తూవచ్చారుకూడా. కాని డెమోక్రటిక్ పార్టీ అవతరణతో పార్టీని కట్టుదిట్టం చేసుకోవడంలోను, తన బలాన్ని సంఘటితం చేసుకోవడంలోనూ సంజీవరెడ్డిగారు ఇతోధికంగా వెంకటరావుగారిపై ఆధారపడక తప్పలేదు. కాంగ్రెసు శాసనసభాపార్టీలో ఇటీవల యింత సందడి చేస్తూవుండడంలో వెంకటరావుగారి 'చేయి' చాలావుందని అందరికీ తెలిసిందే. క్లిష్ట పరిస్థితి ఏర్పడితే వెంకటరావుగారు అద్భుతంగా రాణిస్తారు. చెన్నారెడ్డి ప్రభృతుల కారణంగా ఏర్పడిన సమస్యలను ఎదుర్కొన్నట్టే భూకమతాలపై పరిమితుల నిర్ణయం

—తరువాత 12వ పేజీలో

పూర్వతరానికి చెందిన ఆంధ్రకాంగ్రెసు నాయకుడు, దేశభక్తుడు, రాజకీయ దురంధరుడు, పరిపాలనాదక్షుడు, రెవిన్యూమంత్రి కళా వెంకట్రావుగారు శుక్రవారం (27 తేది) రాత్రి హఠాత్తుగా అస్తమించారు.

వెంకట్రావుగారు మరణానికి మూడురోజుల క్రితంనుండి జ్వరపీడితులై

—తరువాత 12-వ పేజీలో

మలబద్ధకము మిమ్ము క్రుంగదీయుచున్నదా!

ఆరోగ్య లేహ్యము

(Registered)

మీరు ప్రతిదినము రాత్రి కొలది 'ఆరోగ్యలేహ్యము' సేవించిన ప్రొద్దుననే ఒక్కసారి సాఫీగా మలమును విసర్జింపజేయును. మలబద్ధకము, అతిఉష్ణము, పాలుమాలికను పోగొట్టి శరీరమునందు వుత్సాహమును కలుగజేయును. రక్తశుద్ధి, రక్తవృద్ధిపరచుచు మెదడును దేహమును బలపరచి ఆరోగ్యముగానుంచును. కడుపునొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు మలేరియాచలిజ్వరాలకు దివ్యౌషధం-రుచి సువాసన కలిగియుండును.

ప్రతియింట నుండదగిన సంజీవిని!

20 తులముల డబ్బీ 2-0-0 * శాంపిల్ డబ్బీ 0-6-0

☞ అన్ని మందుల షాపులలో దొరకును.

బాబిలాన్‌ఫార్మసి, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

శ్రీ మద్రామాయణము

రచన: కొలకుల సావిత్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

తదుపరి రావణుఁడు లంకలో కొంతకాలము ఉండి వెలుపల బయలుదేరి పశ్చిమసముద్రప్రాంతమునకు వచ్చెను. అచ్చట నొకద్వీపమున దేదీప్యమానముగా వెలుగుచున్న ఒక దివ్యపురుషునిఁ గాంచి రావణుఁడతనిని తనతో యుద్ధమునకు రమ్మనెను. విశ్వరూపమును దాల్చియున్న యా పురుషుఁడట్లే రావణుని యుద్ధశ్రద్ధను నాశము చేసెదనని పలికి తన పిడికిలితో రావణుని విలాసముగా కొట్టిన తోడనే రావణుఁడు క్రిందపడి మూర్ఛపోయెను. అంత నా పురుషుఁడు పాతాళమునకు చొచ్చెను. రావణుఁడు కొంత తడవకు మూర్ఛనుండి తెప్పరిల్లి ఆ పురుషుఁడు పోయిన మార్గమును తన మంత్రులవలన తెలిసికొని కత్తిని చేతఁబట్టుకొని పాతాళబిలమునకు ప్రవేశించెను. ఆ బిలమునందు మూఁడుకోట్ల మహాత్ములు నృత్యము చేయుచుండిరి. అందున్న పురుషులందరు శృంగారముగా నలంకరించుకొని తేజరిల్లుచుండిరి. అచ్చటనొక సర్పశయ్యపై నొక దివ్యపురుషుఁడు అగ్నిముసుఁగు వైచుకొని పవ్వళించి నిదురించుచుండెను. అతని పార్శ్వమున త్రిలోకసుందరి, మహాపతివ్రతయగు నొక స్త్రీ వింజామరము బట్టుకొని వీచుచుండెను. ఆమెయే లక్ష్మి. రావణుఁడు ద్వారముకడ నిలిచి అంతయుఁ గాంచి లోనికేగి లక్ష్మినిఁ గాంచి మన్మథపరవశుఁడై ఆ దేవిని పట్టుకొనుటకు చేతులు చాచెను. అప్పుడు నిదురించుచున్న యా దివ్యపురుషుఁడు కటాక్షముల ముసుఁగు తొలఁగించి రావణునిఁ గాంచి బిగ్గరగా నవ్వెను. రావణుఁడా పురుషుని తేజస్సుచే తపింపఁబడి అచ్చోటనే దీర్ఘమగు ఘ్రాణవాయువుచే మొదలునరికిన చెట్టువలెఁ గూలెను. రావణుఁడట్లు క్రిందఁబడుటను గాంచి యా దివ్యపురుషుఁడు, "రావణా! లెమ్ము లెమ్ము. నీకిప్పుడు మృత్యువునకు సమయము కాదు. నీకు బ్రహ్మయిచ్చిన వరము అన్యథము కారాదు. నీ యిష్టము వచ్చిన చోటుకుఁ బొమ్ము" అని పలుకఁగా రావణునకు తెలివివచ్చి లేచి కూర్చుని యా పురుషుని నీ వెవ్వరవు?" అని అడిగెను. అప్పుడా పురుషుఁడు నవ్వుచు, "దశగ్రీవా! నీవు త్వరలో నాచేత చావఁదగినవాఁడవు కావా!" అని చెప్పఁగనే రావణుఁడు చేతులు జోడించి, "దేవదేవా! నాకు బ్రహ్మవరము వలన మృత్యువు లేదు. నీవు చెప్పినట్లు ఒకవేళ నేను నీ చేతులలో చచ్చినను అంతకంటె పుణ్యము, కీర్తి వేఱొండు కలదే?" అని పలుకఁగా నా పురుషుఁడు తన శరీరమున రావణునకు మూఁడులోకములతోఁ గూడిన తన విశ్వరూపమును చూపెను" అని అగస్త్యమహర్షి చెప్పఁగా శ్రీరాముఁడా పురుషుఁ డెవ్వఁడని మహామునినడిగెను. అప్పుడగస్త్యుఁడు శ్రీరామునితో, "రామా! అతఁడే కపిలభగవానుఁడని పిలువఁబడు శ్రీయన్నారాయణుఁడు; శంఖచక్రగదాపాణి," అని చెప్పెను.

[ప్రక్షిప్తసర్గములైదు సమాప్తము]

నలకూబరుని శాపము

వరుణ నగరమునుండి లంకకు బయలుదేరిన రావణుఁడు దారిలో రాజులయు, ఋషులయు, దేవతలయు, గంధర్వులయు కన్యలను పెక్కండ్రను చెఱఁబట్టి పుష్పకముపై బంధించెను. ఎట్టి సుందరి యతని కంటఁబడినను దాని బంధువర్గమును హరిమార్చి ఆ కన్యను బంధించుచుండెను. యక్షగంధర్వ దేవదానవ పన్నగ కన్యాదులందరో యట్లు నిర్బంధితులై భయదుఃఖములతో విలపించుచు వేఁడి కన్నీటిని విడుచుచుండిరి. నదులచే సముద్రములు నిండినపగిది అమంగళకరమైన కన్నీటిచే పుష్పకము నిండుచుండెను. ఆయా వనితలు తమతమ భర్తలను, తండ్రులను, పుత్రులను, బంధువులను తలఁచుకొని ఘోరముగా విలపించుచుండిరి. ఆ విధముగా స్త్రీలగ్గోలతో రావణుఁడు లంకాపురిచేరెను. రావణుఁడింటికి రాఁగానే తన చెల్లెలు శూర్పణఖ దుఃఖార్తయై వచ్చి అన్న పాదములపైఁబడి "ఓ అన్నా! నా కొంత మంచి చేసితివి. నీవు బలవంతుఁడగుట వలన చేసినట్టి దుఃస్థితి పాలైతిని. నీవు కాలకేయుల చంపినప్పుడు నీ బావమఱఁదియైన నా భర్తనుకూడ చంపివేసితివి. అన్నరూపమునున్న నీవు నా శత్రువుఁడవైతివి. ఆ యయ్యో! నీ కని నే నెట్లు కలఁగకయున్నది?" అని ఏడ్చి చెప్పుచున్న చెల్లెలు మాటలువిని రావణుఁడు తనతప్పిదమును గ్రహించినవాఁడై చింతించి, "చెల్లీ! మించిన కార్యమునకు చింతించి లాభమేమి? నేను కేవలము యుద్ధమదాంధుఁడనై బావమఱఁదిని ఎఱుఁగక చంపివేసితిని. నీకిఁక సకలసంపదలతోఁ గూడిన రక్షణ ఏర్పాటుచేసెదను. దండకారణ్య రక్షణార్థమై పోవుచున్న మన పినతండ్రి కొడుకు ఖరుఁడు నీ చెప్పుచేతలలో నుండఁ గలఁడు. నీ వతని అండన సుఖముండుము" అని చెప్పి శూర్పణఖ నొదార్చి ఖరునితోఁ గూడ దండకారణ్యమునకు పంపివేసెను.

ఒకనాఁడు రావణుఁడు నికుంభిలయను పేరుగల ఉద్యానవనములోనికి వెళ్లెను. అందు పెద్ద ఎత్తున యజ్ఞము జరుగుచుండుటను గాంచి యచ్చటనే కృష్ణాజినముల ధరించి యాగనిష్ఠతోనుండిన తన పుత్రుఁడు మేఘనాథుని చూచి కౌఁగిలించుకొని, "నాయనా! ఇదియంతయు ఏమి?" అని అడిగెను. అంత రాక్షస పురోహితుఁడగు శుక్రాచార్యుఁడు రావణునికిట్లు ఎఱిఁగించెను. "రాజా! నీ కుమారుఁడు అగ్నిష్టోమము, అశ్వమేధము, రాజసూయము, గోమేధము, వైష్ణవము, మహేశ్వరయజ్ఞము అను యజ్ఞములనుతలపెట్టి చేయుచున్నాఁడు. మహేశ్వరయజ్ఞమున సాక్షాత్తుగా ఈశ్వరుఁడు వచ్చి నీ పుత్రునకు అంతరిక్షమున సంచరింపఁగల దివ్యరథమును, యుద్ధమున చీఁకటిని కలిగించుటకు తెమసు అను ప్రధానమైన మాయను, ధనుర్బాణములను, అస్త్రములను వరములుగా ప్రసాదించెను." అట్లు గురువు చెప్పఁగానే కోపించి, "కేవలము దేవతలను ప్రీతి చేయుటకు చేసిన ఈ త్రివిష్టపమంతయు ఇఁక చాలును," అని పలికి కుమారుని వెంటఁదీసికొని అంతఃపురమునకు వచ్చెను.

అచ్చట విభీషణుఁడు అన్నకు తమ పినతల్లి కుమార్తెయగు కుంభీనసను తామెవ్వరు లేకుండఁజూచి మధువను రాక్షసుఁడు బలాత్కారముగా హరించెనని ఎఱిఁగించి మఱియు నిట్లనియెను. "రాజా! నీవక్రమముగా చెఱఁబట్టుచున్నకన్యల ఉసురు మనకిట్లు తగులుచున్నది" అని వాపోయెను. రావణుఁడంత మండిపడుచు గొప్పసేనఁగొని మధురాక్షసుని చంపుటకు మధుపురమునకు చనఁగా చెల్లెలు కుంభీనస ఎదురుగావచ్చి అన్నకు మ్రొక్కి "అన్నా! నన్ను కరుణించి నీ బావమఱఁదిని చంపవలదు. వైధవ్యదుఃఖమును భరింపఁజాలను. కులస్త్రీలకు వైధవ్యదుఃఖమునకన్నను ఘోరమైనదుఃఖము మఱియొకటి యుండునా? అన్ని భయములకన్నను వైధవ్యభయము మహాభయంకరమైనది. నా పసుపు కుంకుమకు లోపము కలిగింపవలదు. నీపాదములఁబట్టి బ్రతిమాలుచున్నాను. నన్ను రక్షింపుము." అని వేఁడుకొనఁగా రావణుఁడు సంతసించి "చెల్లీ! నీభర్తను గొని రమ్ము. నేను దేవతలపై యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నాను. అతనినికూడ నావెంటఁదోడ్కొని పోయెదను" అనిచెప్పఁగా కుంభీనస తన భర్తను గొనివచ్చి రావణునితో స్వర్గముపై యుద్ధమునకుపంపెను. అనంతరము రావణుఁడా మహాసైన్యముతోఁగూడ ముందు వైశ్రవణుఁడు కైలాసమునకేఁగెను. అప్పటికే సాయంసమయమై ప్రొద్దుపోవుటచే రావణుఁడు తనసైన్యముతోడ నొకకొండపై విడిసెను.

చల్లని వెన్నెలలూరఁగుచున్న చంద్రకిరణకాంతులలో రావణుఁడు ప్రకృతి సౌందర్యమును వీక్షించుచు విశ్రమించెను. కుబేరుని మందిరమునుండి యచ్చర కిన్నెరల గానము మృదుమధురముగా వినవచ్చుచుండెను. అచ్చటి ఉద్యానవనములనుండి పుష్పముల పరిమళగంధములు గుబాళించుచు రావణుని మత్తెక్కించుచుండెను. చందురునిఁజూచుచు రావణుఁడు కామోద్రేకుఁడై నిట్టూర్పులు విడుచుచుండెను. అట్టిసమయమున అచ్చరలలో మేటి సుందరియైన రంభ దివ్యవస్త్రాభరణాలంకృతయై, సుగంధ మలఁదికొని, పరిమళపుష్పమాలలుధరించి నల్లనిముసుఁగు వేసికొని సైన్యమధ్యమునుండి పోవుటను రావణుఁడు చూచెను. మోహావేశుఁడైన రావణుఁడప్పుడు కటాక్షవతియైన ఆ రంభచేయిపట్టుకొని "ఓ శుభాంగీ! నీవిప్పుడెచ్చటికి పోవుచున్నావు? ఎవనికి భోగసిద్ధి కలిగింపనున్నావు? నీ అధరామృతమునుగ్రోలు ఆ పుణ్యాత్ముఁడెవ్వఁడు? నీతో రతికేళి తేలియాడు అదృష్టవంతుఁడెవ్వఁడు? దేవేంద్రుఁడా? విష్ణువా? మఱెవ్వరు? నన్నతిక్రమించి పోవలదు. కొంచెముసేపు ఇట విశ్రమింపుము. నేను ముల్లోకములకు మించినవాఁడను; ధీరుఁడను. నిన్ను ప్రతిమాలుచున్నాను. నన్ననుగ్రహింపుము" అని చెప్పఁగా రంభ భయకంపితురాలై చేతులు జోడించి "నాయందనుగ్రహముంపుము. ఈ రీతి నీవు నన్నుపట్టతగదు. నీవు నాకు గురుసమానుఁడవు. ఇతరులు నాకపకారము తలపెట్టినప్పుడు నీవు రక్షింపవలసినవాఁడవు. ధర్మమునుబట్టి నేను నీకు కోడలను." అని శిరమ్మువంచుకొని పలికెను.

అంత రావణుఁడు, "సుందరీ! నీవు నా కుమారుని భార్యవైనట్లుకదా నా కోడలవగుదువు?" అని అడుగఁగా రంభ రావణునికిట్లు తెలియచేసెను. "అవును. రాక్షసేంద్రా! నేను నీ అన్నయగు వైశ్రవణుని కుమారుఁడు నలకూబరుని ప్రియురాలను. ధర్మాత్ముఁడగు ఆ నలకూబరుని కడకే నేను కృతసంకేతనై అలంకరించుకొని పోవుచున్నాను. అతని యందే నాహృదయము మగులుకొనియున్నది. అతనిఁదక్క అన్యుని వాంఛింపను. ఆ పుణ్యచరితుఁడు నాకై ఆతురతతో ఎదురుచూచుచుండును. నన్ను విడువుము." అని ప్రార్థించిన రంభతో రావణుఁడు, "సుందరీ! నీవు నా కోడలవంటివి. అది పతివ్రతలకు కాని అన్యులకు కాదు. నీకు నలకూబరుఁడు పతియైనట్లే పలికితివి. కాని అచ్చరలకు పతియనువాఁడొక్కఁడు లేఁడు. దేవతలందఱు అచ్చరలతో క్రీడింతురు." అని పలికి రావణుఁడు రంభను పట్టుకొని కామాతురుఁడై రతిక్రీడ తేలియాడెను. తరువాత రంభ వాని చేతులనుండి విడిపించుకొని భ్రష్టమాల్యాభరణయై గజేంద్రముచే కలచివేయఁబడిన నదివలె కలఁతచెంది శోభాహీనురాలై సిగ్గుపడుచు భయకంపితయై నలకూబరుని కడకేఁగి పాదములపైఁబడి విలపించుచు జరిగినసంగతిని విన్నవించెను. నలకూబరుఁడు తన దివ్యజ్ఞానముచే జరిగిన యథార్థమును గ్రహించి కోపించి కమండలములోని నీటిని చేతఁగొని స్పృశించి రావణు నిట్లు శపించెను. "ఓ కాంతామణీ! రావణుఁడు నీ ఇచ్ఛలేకుండ నిన్ను బలాత్కరించినవాఁడు కనుక ఇఁకనుండి కామింపని కామినిని కాఁకజాలఁడు. ఒకవేళ కామాతురుఁడై కోరిక లేని వనితను బలాత్కరించెనేని వాని తల వెయ్యి వ్రక్కలగును." అట్లు నలకూబరుఁడు రావణుని కఠినముగా శపింపఁగానే దేవదుందుభులు మ్రోఁగెను. బ్రహ్మాదిదేవతలు సంతసించిరి. రావణుఁడా శాపము తెలిసి అప్పటినుండి కోరికలేని స్త్రీలను బలాత్కరించుట మానెను. రావణుఁడు చెఱఁబట్టిన పతివ్రతలా శాపమునుగూర్చి విని పరమానంద భరితులైరి.

అనంతరము రావణుఁడు కైలాసమును దాటి ఇంద్రలోకమునకు సైన్యసమేతుఁడై పోయెను. ఇంద్రుఁడు యుద్ధసన్నద్ధుఁడైవచ్చిన రావణరాక తెలిసి ఆదిత్య మరుద్గణాది దేవతలకు యుద్ధమునకు సంసిద్ధులై యుండుమని ఆజ్ఞయొసఁగి రావణరాకకు భయపడి విష్ణుమూర్తికడకేఁగి నారాయణుని సాయము అర్థించెను. అప్పుడు విష్ణుమూర్తి దేవేంద్రునితో రావణుఁడు బ్రహ్మవరప్రసాదమువలన దుర్జయుఁడైయున్నవాఁడనియు, కానిప్పుడు బ్రహ్మవాక్యమును అన్యథము చేయుట తగదనియు, కాలక్రమమున తానే తప్పక రావణుని మృత్యువునకు కారణమయ్యెదననియు చెప్పి ప్రస్తుతము రావణునితో యుద్ధము సేయుమని చెప్పెను. తరువాత దేవతలకు రాక్షసులకు నానాయుధములతో తీవ్రమగు పోరాటము సంభవించెను. రావణుని తాత సుమాలి రావణ మంత్రులనుగొని విజృంభించి దేవసేనమధ్య ప్రవేశించి పలువిధాయుధములతో దేవతలను ధ్వంసముచేసెను. సింగమును చూచిన మృగములవలె దేవతలు రక్కసులచూచి పలాయనము చిత్తగించిరి. అట్టి సమయమున ఎనిమిదవ వసువు సావిత్రుఁడు గొప్పసైన్యముతో రాక్షససేనలో ప్రవేశించి సుమాలి నెదుర్కొనెను. ఇరువురికి దారుణయుద్ధము జరిగెను. విక్రమపరాక్రమవంతుఁడగు సావిత్రుఁడు సుమాలిరథమును పడఁగొట్టి పెద్దగదతోడ నాతనిని నెత్తిపై మోదెను. ఆ దెబ్బతో సుమాలి శిరస్సుపగిలి ఎముకలు నుగ్గయి, మాంసము చెల్లాచెదరై నేలఁగూలెను. సుమాలిని హతుఁడగుటనుగాంచి రాక్షససేన భీతిల్లి రణమునుండి పరుగిడెను.

—— (సశేషము.)

టిబెట్ -

'పంచశీల' వల్ల యింకోరాజ్యపు ఆంతరంగిక వ్యవహారాలలో జోక్యంకూడదు—

కానీ రాజకీయ బాధితులకు ఆశ్రయం నిరాకరించగూడదు

శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు పరమ పదించారు. ప్రకాశంగారితోబాటు "స్వరాజ్యోద్యమంలో కృషి చేస్తూ, నిర్మాణ యుక్తంగా దేశసేవలో నిమగ్నులైవుంటూ, ఆశ్రమ స్వీకారంజేసి, కడకు తుదిశ్వాసను విడిచినారు. ఒక నిరాడంబరజీవి, త్యాగి, నిష్కామ కార్యకర్త మనలను విడిచివెళ్లినాడు. ఆయన చూపిన మార్గాన్ననుసరించి మనం శాంతపరుచు కృషిచేస్తే, ఆయన ఆత్మకు శాంతి చేకూరగలదు.

• • •

శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారు కాలధర్మం చెందిన సంగతి రేడియోలో విన్నవారు ఆ వృత్తాంతాన్ని నమ్మలేకపోయినారు. కొంత కాలంనుంచీ ఆయన ఆరోగ్యం బాగా లేకున్నా, ఇంతలో యింతగా ముంచుకవస్తుందని ఎవరనుకోలేదు. కాంగ్రెస్ అనే వస్తువులో, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ అనేకవిషయంలో ఏదైనా మంచి కాస్త మిగిలియుంటే, అది స్వర్గీయునిద్వారా ద్యోతకమవుతూ వుండేది. అందువల్లనే ఆయన ఒక విధంగా పంకజంవలె వుంటూ కాలక్షేపంజేసి, తనదారిన తాను పోయినాడు. పొయ్యేటప్పుడు మంచి అనిపించుకుని పోయినాడు.

మహా చాణక్యుడనీ, మంచి పరనుడనీ, అఘటనాఘటన దురంధరుడనీ, ఉపకారజీవి అనీ లోకులు అనేకవిధాల కళావారిని ప్రస్తుతించేవారు. ఆయన గతించినందువల్ల ఆంధ్రకాంగ్రెస్ సంస్థకు, ప్రభుత్వానికి తీరనిలోటు కలిగింది.

• • •

టిబెట్ (త్రిపీఠం) లో తిరుగుబాటు స్వాతంత్ర్యోద్యమమైనదని ఒకవార్త, అది అణచివేయబడిందని ఇంకొకవార్త వినవచ్చినవి. అధికారంలోవుండి, దేశాన్నంతా శాసించేవారికి ఒకమూల వచ్చిన తిరుగుబాటును అణచడం అసాధ్యంకాదు. కాని త్రిపీఠంవంటి దేశాలలో వచ్చిన తిరుగుబాటు అణగి ఏరూపం దాల్చగలదో చెప్పలేము.

మిగిలిన చైనాకూ త్రిపీఠానికీ చాలా భేదములున్నవి. గడ్డ ఒకటేగాని, జీవపరిస్థితులు వేరు. అందువల్ల, త్రిపీఠవాసులకు యిష్టమైన పరిపాలనను సహించి, చైనా కేంద్రప్రభుత్వం వదవవలసి వుండెను. ఇండియా త్రిపీఠాన్ని చైనాకు వదలిపెట్టినా, త్రిపీఠం చైనాలో కలియలేదు; పైపెత్తనం మాత్రం చైనా కేంద్రప్రభుత్వం చలాయించింది. రక్షణ, విదేశాంగనీతి కేంద్రం నడిపింది. మిగిలిన సంగతులు త్రిపీఠ ప్రభుత్వమే చూచుకునేది.

యిది యిట్లుండగా, త్రిపీఠంలోని ముఖ్యులైన యిద్దరు మత-రాజ్యాధిపతులకు పడి రాకతో ఏంకర్మమో, చైనా కేంద్రప్రభుత్వానికి త్రిపీఠవాసులపై మరింత పెత్తనాన్ని చేసే అవకాశం వచ్చివుంటుంది. ఈగాదా అక్కడనే బయలుదేరి వుంటుంది. అది పెద్దదై తిరుగుబాటయింది. గెలిస్తే విప్లవమయ్యేది. అది గింది, లేనిదీ పూర్తిగా తెలియదుగనక తిరుగుబాటుగా చెప్పబడుతూ వున్నది.

కలహ కారణాలు వివరించబడలేదు (ఈ పంక్తులు వ్రాసేవరకు అట్టి వివరం తెలియలేదు.) కాని లోకజ్ఞానంతో మనం ఊహించవచ్చును. ఒకటి: చైనా కేంద్రం నాస్తిక రాజ్యం. త్రిపీఠం ఆస్తిక రాజ్యం. రెండు: ఆధునికమైన నాగరకత చైనాలో ప్రబలినవి; పౌరాణికమైన పద్ధతులు, కొన్ని సత్సాంప్రదాయాలు త్రిపీఠంలో వున్నవి. ఈ రెంటికీ ఘర్షణ ఎక్కడవచ్చినా కలహం తప్పదు. పాతవారిని మెల్లమెల్లగా కొత్తపద్ధతులమీద నడిపించకపోయే నేర్పు చైనా కేంద్రాన్ని పాలించేవారికి లేనిచాదు ఘర్షణ అత్యధికంగాక తప్పదు.

ఇంకా ఎక్కువ వివరాలు తెలియనిది, ఇంతకంటె ఎక్కువ వ్యాఖ్య చేయజాలము. కాని తిరుగుబాటును అణచడం ఘనకార్యమని భావించడం తగదు.

భారత ప్రభుత్వనేతలు ఈ సందర్భంలో ఒకసంగతిని గమనించవలెను. 'పంచశీల' వలన ఇంకో రాజ్యపు అంతరంగిక వ్యవహారాలలో జోక్యంకూడదు. కాని, రాజకీయబాధితులకు ఆశ్రయం (Political asylum) నిరాకరించరాదు. నాగరికమైన, ప్రజాప్రభుత్వ మేదైనా ఇట్టి ఆశ్రయాన్ని నిరాకరించలేదు. మన సావర్కార్ కథ తెలిసిందే గదా! ఫ్రెంచి పోలీస్జవాన్ లంచం తినక ఖైదీని ఫ్రెంచి మేజస్ట్రేటువరకు పోనిస్తే, సావర్కార్ జీవితచరిత్రే మరొకవిధంగా వుండేది! అరవిందఘోష్ ఫ్రెంచివారి పుదుచ్చేరికి వెళ్ళగా బ్రిటిషుప్రభుత్వాన్ని తనను అంటకుండా చేసుకోవగలిగింది?

• • •

న్యాసాలాండ్లో మన జలియన్ వాలాబాగ్ కథ పునశ్చరణ జరుగుతున్నది. అమృత్సర్లోని జలియన్ వాలాబాగ్లో డయ్యర్ తోటలోని జనంమీద కాల్పి, గవర్నర్ ఓడయ్యర్-యూరోపియన్ సమాజం వారల మెప్పును పొందగానే, గాంధిగారి కొట్టైదిరిగి చేతిలో పడింది. దేశం గాంధికి, సహాయ నిరాకరణోద్యమానికి వశమైపోయింది. న్యాసాలాండ్లో భారతీయ నాయకులు హత్యలు చేయిస్తారనే నెపంతో 'అత్యవసర పరిస్థితి' ఉదయించినట్లు ప్రకటన జరిగింది. ప్రజలు కోపోద్రేకులైనారు. గందరగోళాలు జరిగినవి. కాల్పులు జరిగినవి. పక్షపాతరహితంగా పరిశీలించిన బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ సభ్యులు న్యాసాలాండ్ దురంతాలనుగురించి విచారణ చేయవలసిందని కోరినారు. ఒక విచారణ కమిటీని ప్రభుత్వం వేసింది.

న్యాసాలాండ్ ఉనికి మధ్య ఆఫ్రికాలో. ఈ ప్రాంతంలో నాలుగు మండలాలున్నవి: ఉత్తరరోడీసియా, దక్షిణరోడీసియా, టాంగన్యీకా, న్యాసాలాండ్. మండలానికొక గవర్నర్. మండలాలన్నీ ఒక సమాఖ్యలో కలిసి వున్నవి. సమాఖ్యకొక అధిపతివున్నాడు. గవర్నర్లు, అధిపతి శ్వేతముఖులు. శాసనసభలు శ్వేతముఖుల మయం. అంతా బ్రిటిష్మాయ!

బ్రిటిష్ వారనేకమంది ఆ ప్రాంతంలో కాపురమున్నారు. వారి యోగక్షేమాలకోసం నాల్గుమండలాలను ఏకంచేసి, ఒక సమాఖ్యను చేయడమైనది. ఇది వద్దని ఆఫ్రికనులన్నారు.

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

ఒరిస్సా సంస్కరణలు

పరిమితికి మించిన భూమిని అమ్ముకొనుటకు రైతుకు స్వేచ్ఛ

ఒరిస్సా భూ సంస్కరణల స్వరూపం బయట బడింది. 33 ఎకరాల మాగాణి భూమి గరిష్ఠపరిమితిగా నిర్ణయించబడింది. మెట్టయితే దీనికి మూడింతలు వుండవచ్చు. ఈ సంస్కరణలలోని విశేషం, పరిమితికి మించిన భూమిని అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ ఆరైతుకుంటుంది. భూ పరిమితి తగ్గించినా, తన భూమిని అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ తనకు యిచ్చినందుకైనా రైతు ఎంతో సంతోషిస్తాడు.

ఈవారంలో

ఆంధ్ర శాసన సభ

ఈవారం ఆంధ్రశాసన సభా సమావేశాంతం విషాదాంతమైంది. ఆంధ్రకాంగ్రెసుకు ద్రోణాచార్యుడును, మంత్రివర్గంలోను శాసనసభలోను బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలిగా విశేష కీర్తి నార్జించిన శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారి ఆకస్మిక మరణంవల్ల ఈ వారం శాసనసభా సమావేశాలుకూడా శోకావృతమైనవి. శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారు శాసనసభా చర్చలకు జీవంపోసేవారు. వారి రన్నింగ్ కామెంటరీ, ప్రశ్నలకు వారిచ్చే సమాధానాలుకూడా విశిష్టమైనవిగా నుండేవి. శాసనసభలో మిగతా సభ్యులందరు ఒక ఎత్తు, శ్రీ వెంకట్రావుగారొక్కరే ఒక ఎత్తుగా ఉండేవారు. శ్రీ వెంకట్రావుగారులేని లోటు స్పష్టంగా గోచరించింది.

డిమేండుల ఆమోదం

ఇటులా శ్రీ వెంకట్రావుగారి మరణంవల్ల గాభోలు, గత 29 వ తేదీన ఎట్టి చర్చలు లేకుండానే స్పీకరుగారి గిల్లోటిన్ ప్రయోగంతో దాదాపు మిగిలిన పదుహేను మిది బడ్జెటు డిమాండులన్నీ ఆంధ్ర శాసనసభ ఆమోదమును పొందినవి. బడ్జెటు పద్దులను అసెంబ్లీ ఆమోదించుటతో ప్రభుత్వ విధానాలన్నీ స్థిరపడ్డట్టుగానే భావించవలసి ఉంటుంది. ఆవిధానాలను అనుసరించడం ఇక మంత్రుల కర్తవ్యం.

ద్రవ్యసేకరణ బిల్లులు

ఆ మరుసటిరోజే ద్రవ్యస్వీకరణ బిల్లులు రెంటినీ ఉభయ శాసనసభలు ఆమోదించినవి. ఒక బిల్లులో అసెంబ్లీ ఆమోదించిన బడ్జెట్ పద్దులన్నీ చేరియున్నవి. రెండవ బిల్లులో రు. 24 కోట్ల 47 లక్షల పార్లమెంటరీ డిమేండ్లు చేరియున్నవి. ఈ బిల్లులను రెంటిని ఆమోదించిన పిమ్మట ఉభయ శాసనసభలు కాలనిర్ణయం లేకుండా వాయిదా పడినవి. ఇంతటితో ఈ ఏడాది బడ్జెటు సమావేశాలు ముగిసినట్లే.

సభలో వాగ్వాదం

వాగ్వాదాలు ఆంధ్రశాసనసభ విశిష్టతలు, ఈ వారంకూడా శాసనసభలో మంత్రులకు ప్రతిపక్షానికి వాగ్వాదం తప్పలేదు. యన్. జి. ఓలకు సమ్మెచేసే హక్కు

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED.

కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

వారితో బ్యాంకి వ్యాపారముచేయుటకు అన్నివేళలూ మంచివేళలే.

సంతోషపూర్వకముగా మీ సేవచేయు బ్యాంకుకు యీనాడేరండి. రూ. 10/-ల ప్రారంభ డిపాజిటుతో మీఖాతాను ప్రారంభించమని మమ్ములనడగండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్లో మా బ్రాంచీలు:

నెల్లూరు - కడప - సికింద్రాబాదు - హైదరాబాదు - ఆదోని - రాయదుర్గం - చిత్తూరు - ప్రొద్దుటూరు.

స్థాపితము: 1906   హెడ్డాఫీసు: ఉడిపి, సౌత్ ఇండియా.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము

చింతలూరు

ఆలమూరు పోస్టు * తూర్పు గోదావరిజిల్లా

ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును

ఆంధ్రప్రదేశమందంతటను బ్రాంచీలు - ఏజన్సీలు గలవు

బ్రాంచి :: ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

నా జీవిత విశేషాలు

**** నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు ****

సుజనరంజనీ సమాజం

1913 వ సం॥లో పొట్లపూడిలో సుజనరంజనీ సమాజం స్థాపనజరిగింది. దీనికి ముఖ్యుడు పొణకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు. ఆయన చదువు చాలించి పొట్లపూడికి అన్నగారింటికి చేరినాడు. 5 ఫారం వరకు చదివినా, మంచి వాగ్ధాటి, ధైర్యము, కార్యదక్షతగలవాడు. ఆ సమాజానికి ఆయన అధ్యక్షుడు. నేను కార్యదర్శిని. ప్రారంభంలో యీసమాజానికి రాజకీయంతో సంబంధంలేదు. ప్రథమసమావేశంలో పట్టాభిరామరెడ్డిగారు "బ్రిటిష్ పరిపాలనా లాభాలు" అనే వ్యాసం వ్రాసి చదివాడు. అలాటి సమాజం ఒకసంవత్సరానికంతా తీవ్ర రాజకీయ వాదంలోకి దిగింది. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, సి. వి. కృష్ణ గార్ల ప్రవేశంతో అంతా తారుమారైంది.

ఆరాచకోద్యమం ప్రవేశించింది. పిస్టల్లు రివాల్వార్ల సంపాదన, బందిపోట్లుచేసి డబ్బు సంపాదించి పితూరీ లేవదీసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టాలనేదే దాని ఆశయం. నేనూకూడా ఆ వుద్యమంలో చేరాను. ఆ రహస్య సమావేశాలకు హాజరు కావడం,బందిపోట్ల ప్రయత్నకృషి చేయడంకద్దు. కొరటూరులో కట్టుం వెంకటసుబ్బారెడ్డి, కందవరపు మానుమారెడ్డిగార్లను కూడ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు యీ వుద్యమంలో ప్రవేశ పెట్టారు. అప్పటికి రాఘవయ్యగారు యింకా చదువుతున్నాడు. మద్రాసులో ఆరాచకోద్యమ నాయకులు చిదంబరంపిళ్లతో రాఘవయ్యకు సంబంధం. ఆయన సలహా వుండేది. రాఘవయ్యగారు పూనాకు వెళ్లి తిలక్ గారితో సంప్రతించి వచ్చేవాడు. ఆరాచకీయానికి తిలక్ గారు మా గురువు.

ఆవి ఆంధ్రోద్యమ ప్రథమదినాలు. 1913 సం॥లో ప్రథమ ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ కూడా జరిగింది. గ్రంథాలయోద్యమంకూడా అప్పుడే జోరుగా ప్రారంభమైంది. దాని నాయకుడు అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారు. ఆ యుద్యమంలో పట్టాభిరామరెడ్డిగారు బాగా ప్రవేశించారు. మా సమాజం తరపున పొట్లపూడిలో "వివేకానంద పుస్తక భాండాగారము," నాగిడాని సుబ్రహ్మణ్యం శ్రీగారి కృషితో పొగడదొరువు కండ్రిగలో "శ్రీరామ ప్రసాద కోశనిలయము" ఇందుకూరుపేటలో నా కృషితో "అనుమూరు సుబ్బానాయుడు పఠనమందిరము"(A.S.N. Reading Room), కొత్తూరులో నా ప్రయత్నముతో "గోఖ్లే రీడింగురూము" స్థాపించినాము. పై రెండు పఠనమందిరములలో పుస్తక భాండాగారాలుకూడా నెలకొల్పాము. వీటిఖర్చంతా నా స్వంతమే. నేను కరణీకంద్వారా సంపాదించిన ప్రతిదమ్మిడీ వీటిమీదనే ఖర్చుపెట్టేవాణ్ణి.

ఇందుకూరుపేటలోని A.S.N. Reading Room, అనుమూరు సుబ్బానాయుడుగారి కుటుంబీకుడు, వరసకు తమ్ముడు అయిన మక్కెన కొండపనాయుడుగారి భగ్నం చేశాడు. తనుండగా కేసెవ్వరను యిది చేయ దానికని ఆయన వుద్దేశ్యం. చివరకు తామూ చేయలేదు, నన్నూ చేయనివ్వలేదు. ఆ రీడింగురూం అంతర్ధానమైంది. నాయుడుగారి యందు నాకున్న పితృవాత్సల్యముచేతనే చేసిని చేశాను. ఈశ్వర సంకల్పమేమిటో అది సాగనివ్వలేదు. 1½ కోటి రూపాయలు సంపాదించి విశ్వవిఖ్యాతి సంపాదించిన అనుమూరు సుబ్బానాయుడుగారి పేరుతో ఏసంస్థ లేకుండాపోవడం విచారకరం. 1903లో ఎడ్వర్డు పట్టాభిషేక స్మారకంగా ఇందుకూరుపేటలో కట్టించిన టవున్ హాలుకూడా ఈస్టిండియా కంపెనీవారి ఆయకంలోచేరి యాలం ఐడి, ఆయనపేరు సార్థకంగా కుండా పోయింది.

కొత్తూరులో స్థాపించిన గోఖ్లే రీడింగు రూము, పుస్తక భాండాగారముకూడా నా కరణీకం పోవడంతో భగ్నమైపోయింది. దీనికోసం ముప్పవరపు సుబ్బానాయుడుగారి తాలూకా స్థలంకూడా కొన్నాము, కొంతడబ్బుకూడా చెల్లించాం. నెల్లూరు ఆనాటి ప్రముఖ న్యాయవాది మైదవోలు చెంగయ్యగారిచేత పునాది రాయికూడా వేయించాం. కాటా శేషురెడ్డి ధర్మసంస్థ ట్రస్టీసభ్యుడు గునుపాటి నర్సారెడ్డిగారు మమ్ముల అదలించడానికే ఆ స్థలంలో ఒక దేవాలయం కట్టించివేశాడు. ఈ స్థలం కొనడానికి కూడూరుతాలూకా, కోట వాస్తవ్యులు స్వర్గీయ పెళ్లేటి పెంచలరెడ్డిగారు కూడ రు. 25 లు చందా యిచ్చియున్నాడు. ఆనాడు పెంచెలరెడ్డిగారు జిల్లాలో ఒక ప్రముఖవ్యక్తిగా వున్నారు. చదువుకున్నవాడు. పెద్దమనిషి. లోకజ్ఞానము గల్లవాడు. వితరణశాలి. మా పరిచయం తక్కువైనా, కార్యమునందు ఆసక్తితో ఆ చందా యిచ్చినాడు. కాని ఆ సంస్థ పైవిధంగా శిధిలమై పోవడం విచారకరం. నా పుస్తకాలన్నీ శెలా ఒకటి పంచుకున్నారు.

సుజనరంజనీ సమాజం తరపున కలరా మందులివ్వడం ప్రారంభించాము. చుట్టు ప్రక్క గ్రామాల్లో నేను తిరిగిమందులిచ్చేవాణ్ణి. కొందరు చచ్చినా కొందరు యీ మందువల్ల బాగుపడేవాళ్లు. కొదవలూర్లో కలరా వుధృతంగా వుండేనది. పూర్వోనే మాలవాడలోను తగులుతున్నది. నేను మందులతో ఆ గ్రామం వెళ్లాను. 10 దినాలపాటు అక్కడేవున్నాను. భోజనఖర్చులు మున్నగునవి మావే. రాత్రిళ్లు పడుకోవడానికి యెవరింటికి రానిచ్చేవాళ్లు గాదు. పడుకోవడానికి చాపయివ్వడానికి కూడా భయం, గ్రామచావిట్లో పైసద్దపరుచుకొని, మందులపెట్టె తలక్రింద పెట్టుకొని పడు

—కొరవ 9 వ పేజీలో

31 సార్లు రక్తదానాన్నిచేసిన శ్రీ యస్. వి. నరసింహరావుగారి త్యాగానికి చిహ్నంగా, నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బు ఒక రజితపాత్రను డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిచే బహూకరింప జేస్తున్నది. మధ్యలోవున్నవారు శ్రీ నరసింహరావుగారు.

★ పల్లెలు ★

సూళ్లూరుపేట మార్కెట్టు

పల్లెటూళ్ళనుండి ప్రతిచిన్న వస్తువుకు పన్ను నిలబెట్టి వసూలు చేస్తున్నారు కంట్రాక్టుదారు. దేనికి చెల్లించవలెనో, దేనికి చెల్లించవలసిన అవసరంలేదో తెలియక పంచాయితీని తిట్టిపోసుకుంటున్నారు. పంచాయితీ ఒక బోర్డు వేయడం అవసరంగా వుంటున్నది.

—బజారువీధి కాపురస్థుడు.

చెన్నారాయునిపాళెం

పది సంవత్సరాలనుండి పాఠశాల జరుగుతున్నా, పరపంచల ప్రాకడంతప్ప, స్వంత భవనంలేదు. ఇప్పుడు స్థానికాభివృద్ధి ప్రణాళిక పుణ్యాన సూళ్ళ భవన నిర్మాణం ప్రారంభమైంది. సగండబ్బు ఆ ప్రణాళిక క్రింద మంజూరుచేశారు, కొంత జిల్లాబోర్డుయిచ్చింది. మిగతది శ్రీ కోట బలరామరెడ్డి సోదరులు భరిస్తున్నారు. గత 11 తేది శంఖుస్థాపన జరిగి నిర్మాణం జోరుగా సాగుచున్నది. మా పాఠశాలకు స్వంతభవన సౌకర్యం కల్గిస్తున్న ప్రభుత్వానికి మా కృతజ్ఞత. కోట సోదరుల ఔదార్యం అభినందనీయం.

—పొణకా రమణారెడ్డి.

కరేడు ఆస్పత్రి

రెండు వారాలనుండి మూతబడి వున్నది. పదివేల జనాభాగల మా గ్రామానికి, ఆయిదారు మజరాలకు యిది ఆధారం. అలాంటిది మూతబడితే ప్రజలు ఎంత యిబ్బందులు పడవలసి వస్తుందో వూహించండి. ఈ విషయం పంచాయితీబోర్డు ఒక రిపోర్టుకూడా పంపింది. ఇప్పటికి ఎలాంటి చర్యాలేదు. కలెక్టరుగారికి టెలిగ్రాంకూడా యిచ్చాము. దయచేసి మాకొక లేడీడాక్టరును వేసి సౌకర్యం కల్గించండి.

—హాస్పిటలు కమిటీ అధ్యక్షుడు.

తిరుత్తని వార్తలు

కనకమ్మ సత్రం 'మేలా':- తిరుత్తని తాలూకా పల్లిపట్టు బ్రాంచివారి ఆధ్వర్యాన 'మేలా' తిరునాళ్ల జరిగింది. శ్రీ బూదూరు రామానుజులు రెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం గావించారు. డిప్టీకలెక్టరు శ్రీ కె. కొండారెడ్డిగారు కళాకావిష్కరణం గావించి, నాటి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీయుతులు వేమన వెంకటపతినాయుడు, పి. చిరంజీవులునాయుడు, పాడి గోపాలకృష్ణశెట్టి ప్రభృతులు ప్రసంగించారు.

ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటుచేయబడ్డ వ్యవసాయ, పశు, కుటీర, సాంఘికవిద్యా, అంబర్ చరఖా ప్రదర్శనలు వేలకొలది ప్రజలను ఆకర్షించినవి. మూడవనాటి సాయంకాలం జిల్లా ప్రణాళికాధికారి శ్రీ నా సత్యనారా

—కొరవ 9 వ పేజీలో

పిల్లల లివరు, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

జమ్మివారి 'లివర్‌క్యూర్'

మా ఖాతాదారుల సౌకర్యానికి, లాభానికి యీ దిగువ కనుబరచిన ప్రదేశాలలో ప్రతిమాసం నిర్ణీత తేదీలలో, సలహాలు పొందుటకు మా డాక్టరు అందుబాటులో వుందును.

ప్రదేశము:	తేది:	సమయం:	అడ్రసు:
నెల్లూరు	6	ఉదయం 9 గం॥నుండి 11 గం॥వ.	అజంతా హోటల్ - ట్రంకురోడ్డు
సికింద్రాబాద్ Dn.	8	,, 9 నుండి 12 వ.	తాజ్ మహల్ హోటల్ - సరోజనీదేవిరోడ్డు
హైద్రాబాద్ ,,	9	,,	న్యూతాజ్ మహల్ హోటల్ - లాడ్జింగ్ సెక్షన్ - ఓల్డు ఇండియా కాఫీహౌస్ రెసిడెన్సీరోడ్డు.
తెనాలి	12	ఉదయం 9 గం॥నుండి 11 గం॥వ.	కన్యకా పరమేశ్వరీ సత్రం
గుంటూరు	14	,,	మెడికల్ స్టోర్సు - కొత్తపేట
మచిలీపట్టణము	16	,,	ఆనందఫార్మసీ - కెమిస్ట్సు - మెయిన్ రోడ్డు
రాజమండ్రి	19	,,	ఈశ్వరదాసు & కో., జండుకంపెనీ ఏజంట్లు - 3/101, ఇన్నీస్ పేట.
భీమవరం	20		ప్రసాద్ సన్సు అండ్ కంపెనీ - మందులషాపు
జంషెడ్పూర్	15	ఉ॥ 9 గం॥ నుం॥ 11 గం॥ వరకు - సా॥ 4 గం॥ నుం॥ 6 గం॥ వరకు	మెసర్సు సిటీ కెమిస్ట్సు - సాక్చి
ఖరగ్ పూర్	4	ఉ॥ 9 గం॥ నుం॥ 11 గం॥ వరకు - సా॥ 3 గం॥ నుం॥ 5 గం॥ వరకు	యునైటెడ్ మెడికల్ స్టోర్సు - N. T. E. 155, రైల్వేమార్కెటు.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు, మద్రాసు

బ్రాంచీలు

శ్రీ యన్. మహేశ్వరరావు బిల్డింగు, 17/283, హిందూస్ట్రీట్, గాంధీనగర్ - బకింగ్ హామ్ పేట పోస్టు - విజయవాడ-2.

ఓరుగంటివారివీధి - విజయనగరంసిటీ—132/1, మహాత్మా గాంధిరోడ్డు - కలకత్తా.

విరాటపర్వాన్ని నాటకంగా రూపొందించండి!

తిక్కన జయంతిసభలో ఆచార్య రాయప్రోలు సుబ్బారావు సూచన

నెల్లూరులో కవిత్రయ జయంతులు

ఉండేల, మరుపూరు, వీరభద్రాచారిగారలకు శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి సన్మానం

గత సంవత్సరం ప్రారంభించబడిన కవిత్రయ జయంతులు, యీ ఏడుగూడా, వర్ధమాన సమాజంవారి ఆధ్వర్యాన, శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి సమాదరంలో గత 29, 30 తేదులలో జయావహంగా జరిగినవి.

ఆచార్య రాయప్రోలు సుబ్బారావు, శ్రీ పూతలపట్టు శ్రీరాములురెడ్డి, శ్రీ వేదుల సత్యనారాయణశాస్త్రి, వల్లూరి సోదరకవులలో ఒకరైన శ్రీ కన్నెకంటి వీరభద్రాచారి ప్రభృతులు యీ మూడు జయంతులలోను పాల్గొన్నారు. స్థానికకవులు, పండితులు, సాహిత్యప్రియులుగూడా యీజయంతులలో పాల్గొన్నారు. సాహిత్యరంగంలో నెల్లూరుకున్న పేరుప్రఖ్యాతులను; పదిమంది చేరడానికి గంటలపర్యంతరం నిరీక్షించవలసిన యీ సభలు, తెలియచేయగలవు. ఆంధ్రదేశానికంతా అపూర్వంగా జరిగే యీ కవిత్రయ జయంతుల ప్రాధాన్యాన్ని విశిష్టతను గుర్తించలేని పండలీయుల, ముఖ్యంగా సింహపురీయులదృష్టికి విచారం కలుగుతుంది.

ఈ జయంతులు రేడియోలో గూడా ప్రసారం కాదగినంత ప్రాధాన్యంకలవి. వీటికి ఆహ్వానింపబడే కవులు, పండితులు కవిత్రయంలో తాము మాట్లాడబోయే మహాకవిని గూర్చి వుపన్యాసాన్ని ముందుగా తయారు చేసుకొనివస్తే, దానివల్ల శాశ్వత ప్రయోజనముంటుంది. ఇప్పుడట్లాగాక జరిగేవుపన్యాసాలు ఆ విషయ ప్రాధాన్యంకంటే, ఏదో ఒకదానిమీద జరగడం సంభవిస్తున్నది. గత సంవత్సరం దాశరథిగారు తిక్కననుగూర్చి ఎంతో పరిశోధనచేసి, శ్రమపడి చక్కని వుపన్యాసాన్ని వ్రాతరూపంలోగూడా అందివ్వగలిగారు. ఇతర వుపన్యాసకులుగూడా ముగ్గురు మహాకవులనుగూర్చి విషయపూర్ణంగా మాట్లాడారు. ఈ సంవత్సరం ఆ మాత్రం గూడా లేదు. శ్రీ వేదులసత్యనారాయణశాస్త్రి, శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారలు మాత్రం వారివారికి సంబంధించిన మహాకవులనుగూర్చి మాట్లాడారు. తక్కినవారు ఆ శ్రమ తీసుకోలేక పోయారు. మరుసంవత్సరం నుండైనా, వుపన్యాసకులకు ముందు విషయాన్నిచ్చి, వుపన్యాసాలు తయారుచేయించి, తర్వాత వాటినంతా క్రోడీకరించి, కవిత్రయంపై వివిధ దృక్పథాలనుండి వివిధ అంశాలపై, ఒక విమర్శగ్రంథాన్ని ప్రచురింప చేయడం, శ్రీ రామరెడ్డిగారి వదాన్యతకు, వర్ధమాన సమాజం సేవకు సార్థకంగా వుండగలదు.

కవిత్రయ జయంతుల సందర్భంలో—తన సతీమణి స్వర్గీయ సుదర్శనమ్మ పేర శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారికి; తన తండ్రి శ్రీ లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారి పేర శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారికి; నన్నయ జయంతికి తనసోదరి శ్రీమతి రంగమ్మగారి పేర శ్రీ కన్నెకంటి వీరభద్రాచార్యులుగారికి, ఒక్కొక్కరికి రూ. 116 లు, నూతనవస్త్రాలు, చందనపుష్ప ఫలాదులతో సత్కారం జరిపారు.

ఎఱ్ఱన

కవిత్రయంలో మూడవస్థానాన్ని పొందే ప్రబంధ పరమేశ్వరుని జయంతి, ముందు—29 తేది ఉదయం—జరిగింది. విద్వత్కవితిలక శ్రీ పూతలపట్టు శ్రీరాములురెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. కనైకుడిలో చక్కని ఏర్పాట్లతో ఏటాజరిగే కంబన్ జయంతి కవిసమ్మేళనాన్ని వుదహరిస్తూ, ఆ పద్ధతిలోనే, కవిసంఘం ఒక నెలరోజులముందు వుపన్యాసకులకు వారు మాట్లాడవలసిన విషయాన్నిచ్చి యీ కవిత్రయ జయంతులుగూడా జరపడం బాగుంటుందని శ్రీ శ్రీరాములురెడ్డిగారు సలహాయిచ్చారు. ఎఱ్ఱన తిక్కన యుద్ధకాండ మించినవాడనే గౌరవం కలుగుతున్నదని; నన్నయ, తిక్కన రెంటినీ కలుపుకున్న శైలి ఎఱ్ఱనదని, వారి వచన గంభీరమైనదని శ్రీరాములురెడ్డి గారన్నారు.

గౌతమీకోకిల శ్రీ వేదుల సత్యనారాయణశాస్త్రి గారు, కవిత్రయంలో ఎఱ్ఱన విశిష్టస్థానాన్ని సాదృశ్యపూర్వకంగా వివరించారు. ఎఱ్ఱాప్రగడకు కలుగవలసినంత గౌరవం కలుగలేదన్నారు. ఎఱ్ఱన అరణ్యపర్వశేషాన్ని నన్నయ కవితారీతులలో పూరించాడని, ఉత్తర హరివంశం, నరసింహ పురాణం రచనా సమయానికి తిక్కనమీద మోజు తగ్గిందని, హరివంశంలో తిక్కన బాగ కనుపడుతాడని శ్రీ వేదుల వుద్ఘాటించారు. ముందు రాబోవు ప్రబంధ మహాయుగానికి తన రచనలలో బీజాలు నిక్షేపించిన మహాకవి ఎఱ్ఱన అని అంజలిఘటించారు. శ్రీ వర్ణనలో ఎఱ్ఱన ఎంతో ఔచిత్యాన్ని పాటించారని, సంయమనం, పురాతత్వ చెడకుండా వర్ణించారని, అందుకు సాదృశ్యంగా రుక్మిణీ సౌందర్యాన్నిగూర్చి ఎఱ్ఱన వర్ణనాభాగాన్ని ఎత్తిచూపారు శ్రీ వేదుల. ప్రకృతి వర్ణనలో ఎఱ్ఱనముందు యింకొక కవిని చెప్పటకు వీలులేదన్నారు. హరివంశం ఎఱ్ఱనను ప్రబంధ పరమేశ్వరుణ్ణి చేసిందని వాక్రుచ్చారు.

ఎఱ్ఱననుగూర్చి చెప్పటకు అయిదుకోట్లకు చాలినవిషయం తనవద్ద వున్నదంటూ, అసంతృప్తితో వుపన్యాసం ముగించారు శ్రీ సత్యనారాయణశాస్త్రి.

శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు తన స్వీయరచనను చదివి వినిపించి సదస్యుల ప్రశంసల పొందారు.

శ్రీ దుర్భా రామమూర్తిగారు భారత పద్యపఠనం గావించారు.

తిక్కన

29 తేది సాయంకాలం కవిబ్రహ్మ తిక్కన జయంతి జరిగింది. ఆచార్య రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షించారు.

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారిని సాహితీ స్నిగ్ధులుగా సంబోధిస్తూ, వారి వదాన్యతను కొనియాడారు. ప్రతిఏడూ యీ సన్మానాల సందర్భంలో, రూపాయల బదులు, కవులకు బంగారు పతకాలివ్వవలసిందిగా శ్రీ రామరెడ్డిగారిని కోరారు. స్వర్గీయ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు భాగవతాన్నిగూర్చి వ్రాసిన నోట్సును సేకరించి ముద్రింపించవలసిందిగా గూడా శ్రీ రామరెడ్డిగారిని కోరారు.

ఎఱ్ఱన, తిక్కనలమధ్య పడి నన్నయ నలిగాడని, యీనాటి సాహిత్యభాగాల్లో గూడా ఎఱ్ఱన వుండడంలేదన్నారు. తిక్కన విరాటపర్వాన్ని ఆ మాటలు, ఆ పద్యాలతోనే నాటకంగా వ్రాస్తే బాగుంటుందని,

—తరువాత 8 వ పేజీలో

కొత్తపాళెం సంస్కృతపాఠశాల

కాళిదాస, బాణ విహార్‌లకు డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిచే ప్రారంభోత్సవం

గూడూరు తాలూకా కొత్తపాళెంలోని శ్రీ పెనుబోలు సుబ్బారెడ్డి సంస్కృతోన్నత పాఠశాల నూతన భవన ప్రవేశోత్సవం గత 24 తేది కేంద్ర మంత్రి డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు గావించారు. ఈ భవనంలోని రెండుహాళ్ళలో ఒకటి కాళిదాసు విహారంగా, మరొకటి బాణవిహారంగా నామకరణం గావించబడినవి. ఈ ప్రవేశోత్సవ సభకు శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. రాజకీయాలలో ఉత్తర దక్షిణ ధృవాలైన యీ బెజవాడ ద్వయాన్ని సంస్కృత భాషాభిమానం ఏక వేదికమీదకు చేర్చింది.

ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనేందుకు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు 24 తేది మెయిల్లో గూడూరు దిగారు. ఛేర్మన్ శ్రీ సిద్దయ్యనాయుడు, కౌన్సిల్ సభ్యుడు శ్రీ పెళ్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి, శ్రీ మనుబోలు రంగారెడ్డి, శ్రీ డి. యస్. రెడ్డిగారలు గోపాలరెడ్డి గారికి స్టేషనులో స్వాగతమిచ్చారు. డి. యస్. రెడ్డి గారింట 'బ్రేక్ ఫాస్టు' అనంతరం గోపాలరెడ్డిగారు కొత్తపాళెం చేరారు.

సభకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు సంస్కృత భాషాభివృద్ధికి పనిచేస్తున్న గోపాలరెడ్డిగారిని యీ భవన ప్రారంభోత్సవానికి ఆహ్వానించిన కార్యకర్తల నభినందించారు. భవనదాత శ్రీ పెనుబోలు రామసుబ్బారెడ్డిగారి ఔదార్యాన్ని కొనియాడారు. సంస్కృతంతో సంబంధం లేని భాషలేదని, గ్రీకు, లాటిన్, పర్షియన్ భాషలు సంస్కృతంమీద ఆధారపడి వున్నవని, సిలోన్లోగూడా సాంకేతిక పదాలను సంస్కృతంనుండే స్వీకరిస్తున్నారని, భారత భాషలలో ఒక్క తమిళానికి తప్ప అన్నిటికీ మాతృక సంస్కృతమేనని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగా రుద్ఘాటించారు. ప్రజల సహాయానికి ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంగూడా వుంటే, సంస్కృతం అభివృద్ధికి రాగలదని వాక్రుచ్చారు. గ్రామాలలో జరిగే యిలాంటి దాతృత్వాలు రైతులమీద ఆధారపడి వుంటవని, వ్యవసాయ రంగంలో రానున్న సంస్కరణల దృష్ట్యా రైతులవద్ద డబ్బు నిల్వవుండి, ఇలాంటి ఔదార్యానికి అవకాశ ముంటుందా అనేది ఆలోచనీయాంశ మన్నారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు.

—తరువాత 8 వ పేజీలో

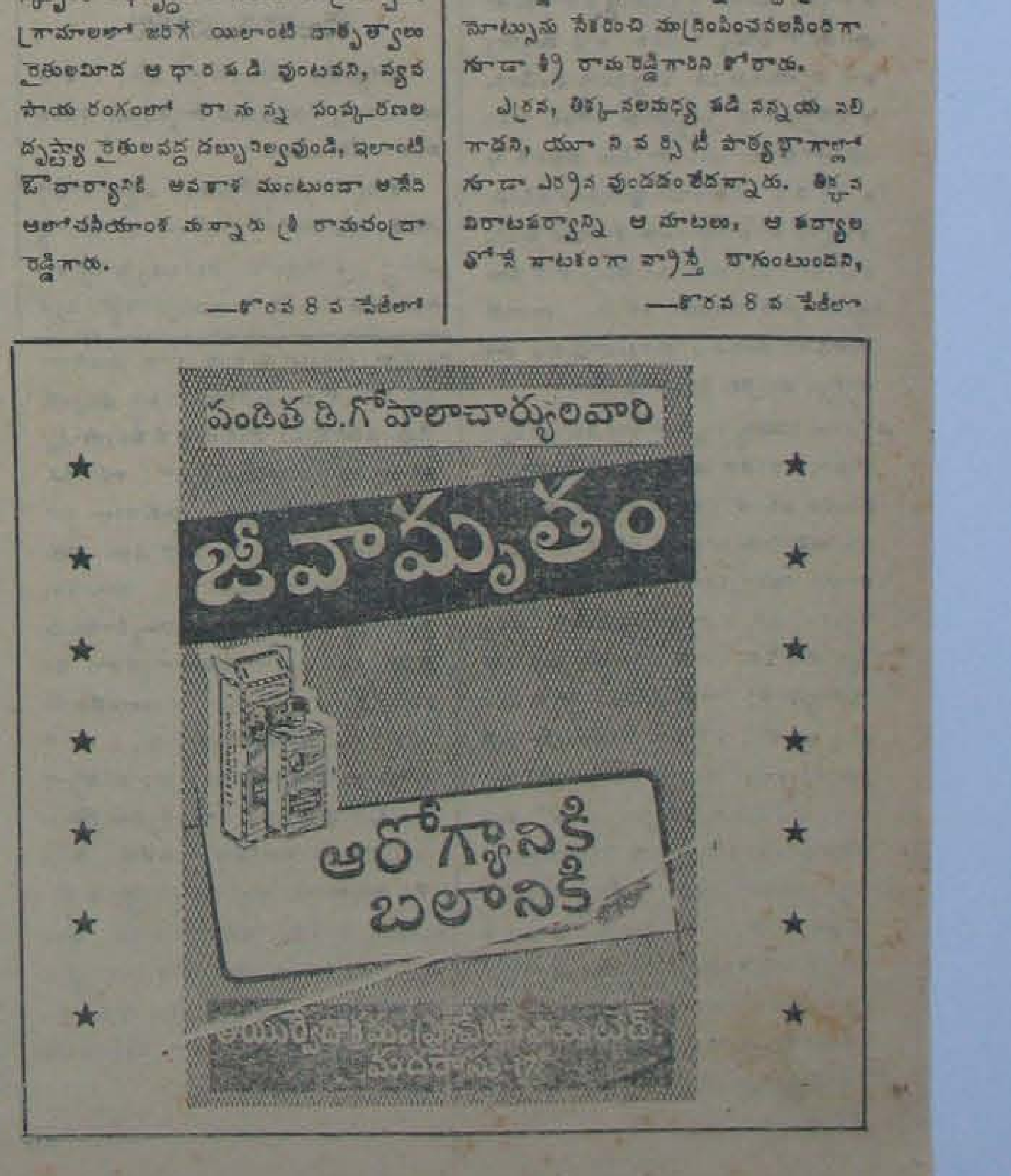

పెండ్లికట్నాలు రూ 82 లు

శ్రీ బెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి కుమారుడు చి॥ రామచంద్రారెడ్డికి - శ్రీ కూకటి కోదండరామిరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి సౌజన్యకు గత 27 తేది నెల్లూరులో జరిగిన వివాహ సందర్భములో వరుని పక్షంగా రూ. 45 లు; వధువుపక్షంగా రూ. 35 లు.

*　　　*　　　*

గోదపత్రిక 'నగరజ్యోతి' సంపాదకులు శ్రీ ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు తన కుమారుడు శ్రీ సుందరరామమూర్తి పెండ్లిని పురస్కరించుకొని ప్రీతివిహ్నంగా రూ. 2 లు.

జమీన్ రైతుకు విరాళములిచ్చి సహాయపడినందుకు కృతజ్ఞులము. సర్వేశ్వరుడు నవదంపతులకు సకల శుభముల చేకూర్చుగాక!

—సం. జ. రై.

జమీన్ రైతు

శ్రీ విలంబి, ఫాల్గుణ బహుళ ఏకాదశి
3-4-1959 - శుక్రవారం

శ్రీ వెంకటరావు

●

ఆంధ్ర రివిన్యూమంత్రి శ్రీ కళా వెంకటరావుగారి హఠాన్మరణం తెలుగువారిని దిగ్భ్రాంతులను జేసింది.

కాంగ్రెస్‌వాదిగా - పాలకుడుగా - వ్యక్తిగా శ్రీ వెంకటరావు ఒక విశిష్టస్థానాన్ని సెలకొల్పుకున్నారు.

వెంకటరావు పదహారణాల పచ్చికాంగ్రెసువారు. వారివలె ఆ 1920 రోజులలో కాంగ్రెసులో దూకి, ఒడిదుడుకులు లేకుండా యీనాటివరకు అందులోనే ప్రాగిన కాంగ్రెస్ నాయకులు చాల అరుదు. వెంకటరావుగారు మాత్రం తన జీవితంలో మూడింట రెండు భాగాలు కాంగ్రెస్‌వాదిగానే గడిపారు.

వారంటే భయము, భక్తికూడా ఏర్పరచుకున్నారు. ఎంతటి క్లిష్టసమస్యనైనా సునాయాసంగా పరిష్కరించగల వారి మేధస్సు వారి వర్గీయులకు ఒక పెన్నిధివలె వుండినది. కాంగ్రెస్‌లోని ప్రత్యర్థులను శతనం గావించడంలోగూడా వారి రాజకీయ చతురత ఆ వర్గానికి ఎంతగానో వుపయోగపడినది. కాంగ్రెస్‌లో వారిస్థానం అంతప్రధానమైనది. వారులేని కమిటీగాని, మంత్రివర్గంగాని నిలుస్తుందా అనే సంశయం కలిగేది. నాయకులెంతమంది మారినా, వెంకటరావుగారి మంత్రిత్వం మాత్రం స్థిరంగావుండేది.

మద్రాసు రివిన్యూమంత్రిగా వారిసేవ చిరస్మరణీయం. తరతరాలుగా దుర్భరజీవితాలను భరించిన జమీన్ రైతులకు విముక్తి ప్రసాదించిన మహనీయుడాయన. జమీన్‌దారీ రద్దు శాసనం సందర్భంలో వారు ప్రదర్శించిన పట్టుదల, నీతి, నిజాయితీ వింటుంటే ఆశ్చర్యం గొలిపేవి. వారుగాకుండా మరొకరు రివిన్యూమంత్రి అయివుంటే, ఆ శాసనం యీనాటికీ వచ్చేదికాదేమోనంటే అతిశయోక్తిగాదు. రివిన్యూ విషయాల్లో వారి అనుభవం, విషయ పరిజ్ఞానం ఎంతో సమగ్రమైనది. అందువల్లనే భారతదేశంలో ప్రప్రథమంగా జమీన్‌దారీను రద్దుచేసిన ఖ్యాతి వారు పొందగలిగారు. ఇనాముల సమస్య యింకావున్నది; ఇంతకంటె ప్రధానమైన భూసంస్కరణల సమస్యవున్నది. ఈ తరుణంలో వారు స్వర్గస్థులుగావడం రాష్ట్రానికి తీరని నష్టం. సంజీవరెడ్డిగారికి భర్తీచేయలేని లోటు.

వ్యక్తిగా వెంకటరావుగారు చాల మంచివారని పేరు. "వెంకటరావుగారి వద్ద వున్నంతసేపు ప్రతిపక్షానికి చెందినవారనే విషయాన్ని గూడా మరచిపోయేవాళ్ళం" అని ఒక ప్రతిపక్ష సభ్యుడన్నారు. అక్షరాలా అది యథార్థం. వారి మృదు సంభాషణ, చతురోక్తులు, ఏ విషయంలోనైనా కూలంకషమైన ప్రజ్ఞ ఎదుటివారిని సమ్మోహితులను చేసేవి. ఇంత పెద్ద రాజకీయవాదియైనా, వెంకటరావుగారు ఎప్పుడూ బయటపడేవారు గాదు; ముందు నిలిచేవారుకాదు, ఒకరిని పరుషంగా మాట్లాడేవారు గాదు; మంత్రిగా వెంకటరావుగారిపై— గర్భశత్రువులుపైతం— యిప్పటికీ ఒక ఆరోపణ చేయలేదు. మచ్చలేని మంత్రివారు. అంత విశుద్ధవర్తన వారిది. అంతటి ప్రజ్ఞాశాలి, అసాధారణులైన పాలకుడు అస్తమించడం ఆంధ్రదేశ దురదృష్టం. వెంకటరావుగారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక. వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

―――

పెండ్లిండ్ల పురాణం

చిత్రగుప్తుడు

మానవ జీవితంలో వసంత శోభలు చిందే వివాహాది మధుర ఘట్టాలనుగూర్చి పాఠకుల వీనులకు విందుజేసే కళాదృష్టి, రసజ్ఞహృదయం నాలో లేవు. అంతకుముందే నేను పౌరాణికుణ్ణి కాదు. ఇక పెండ్లిండ్లపురాణంతో మిమ్ముల ఎలా మెప్పించగలను?

'జమీన్ రైతు' పల్లెప్రజల ఆభిమాన కుటుంబ పత్రిక కావడానికి కారణాధారమైన శీర్షికలలో యిదొక ప్రధాన శీర్షిక. చిత్రగుప్తుని కలం వింతవింత రుచులతో ముద్దుముచ్చటలుగా యీ పురాణం వినిపించి పాఠకులను రంజింపజేసింది — దాదాపు పాతికేళ్ల పర్యంతం. చిత్రగుప్తుడు యికలేడు. ఆ కలం అంతకుమునుపే మరుగైనది. మిగిలివున్నది నకిలీ చిత్రగుప్తుడు, నకిలీ కలం.

తన ఈ శీర్షికలను యథాక్రమంగా కొనసాగించాలనేది స్వర్గీయుని ఆదేశం. అందువల్లనే తిరుగా ప్రారంభించక తప్పడంలేదు. పాఠకులు నా సాహసానికి క్షమించవలెను.

*

మా గోపాలకృష్ణయ్య పెండ్లి

రెండేళ్లక్రితం కళత్ర వియోగం కలిగి, ఒంటరి జీవితాన్ననుభవిస్తుండిన యువకుడు, మా సహాయ సంపాదకుడు శ్రీ నలమోలు గోపాలకృష్ణయ్య 27 తేది ఒక యింటివాడయ్యాడు. వధువు విశేష గుణసంపన్న సౌభాగ్యవతి సరోజిని, మరోపేరు కమల. వీరి పెండ్లి నైర్మల్య ఫీడరుకోర్టులో కన్యాదాత యింట నిరాడంబరంగా, మిత్రబంధుకోటితో గంభీరంగా జరిగింది. వధువు గోపాలకృష్ణయ్యకు సహధర్మచారిణేగాదు — సహాసంపాదనాపరురాలు గూడాగావడం అదృష్టం.

*

బెజవాడ-కూకటి

వియ్యంకుల కుటుంబాలు వేరు; కాని యీ నూత్న వధూవరులు మాత్రం ఒక కుటుంబంలో చేరినవారు.

కాంగ్రెస్ కుటుంబీకుడు, ఖద్దరు గోత్రీయుడు, వివాదరహితరాజకీయవాది, సౌజన్యమూర్తి శ్రీ బెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి కుమారుడు చిరంజీవి రామచంద్రారెడ్డికి; వ్యవసాయశాస్త్ర పండితుడు, పెద్దరైతు శ్రీ కూకటి కోదండరామిరెడ్డిగారి రెండవకుమార్తె సౌభాగ్యవతి సౌజన్యకు 27 తేది నెల్లూరు పురమందిరంలో వివాహం వైభవోపేతంగా జరిగింది.

నెల్లూరు కోపూరు తాలూకాలు పూర్తిగా పురమందిరంలో చేరినవి. హాలు క్రిక్కిరిసింది. ఆవరణం కార్లతో మోత్రెత్తింది. అటు కొర్ల, యిటు బెజవాడ యీ కర్కాల మండపంలో, యీ వివాహవేదికమీద కలిసినవి. ముహూర్తకాలం మధ్యాహ్నం 12-33 మొదలు 2-35 వరకువున్నా, గడియారంచేత బట్టుకొని, సెకండ్లు లెక్క పెడుతూ, కర్కాటకలగ్న పుష్కర ఘడియలలో సరిగా 12-49కి మంగళసూత్రధారణం చేయించడం— ముహూర్తకాలం మించిపోయినా తర్వాత పెండ్లిపీటలమీద కూర్చొని లగ్న నిర్ణయం అపహాస్యం పాలుజేయబడుతున్న నేటి నాగరిక దినాల్లోని— విశేషమేగదా!

అమ్మాయి కళాశాల విద్యార్థిని; పుడితి పాకెంలో తన మాతామహిసోదరి చిరదపోలు శ్రీదేవమ్మవద్ద అభిమానంగా పెరుగుతున్నకన్య. అమ్మాయి చదువుచాలించి ఆ యింటికే అభిమాన పుత్రుడుగా చేరినయువకుడు. వీరిరువురిని దగ్గరకుచేర్చి శ్రీదేవమ్మ కుటుంబం నవదంపతులుగా కలిపింది. అందువల్ల కట్నాలు, కానుకల ప్రశ్నవుదయించదు.

మధ్యాహ్నం విందు, సాయంకాలం 'టీ', పిమ్మట సినిమా నర్తకి రీటాఖ్యాదం నృత్య భంగిమలు—ఆనాదంతా యీ వివాహ కార్యక్రమం ఎడతెరపిలేకుండా వుండినది. రీటా నృత్యం రుచించకున్నా, పురమందిరం మాత్రం చిత్రవర్ణ శోభలతో, పరిమళ సువాసింపులతో పులకరింపుగా వుండినది.

బుచ్చిలో రాజకీయంగా దశాబ్దాలనుండి రెండు శాశ్వత శత్రుకూటాలుగా తీరివున్న రెండు కుటుంబాలతో శ్రీ కూకటి కోదండరామిరెడ్డిగారు వియ్యమందడం గమనార్హమైన విషయం.

*

విద్యాధికుల వివాహం

నెల్లూరు న్యాయవాది, హిందూపత్రిక విలేకరి, అందరికీ మిత్రుడైన శ్రీ చుండి విశ్వనాథంగారి తనయ సౌభాగ్యవతి గార్గేయి బి. యస్‌సి. కి; భిలాయ్ ఉక్కుకర్మాగారము అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా వుంటున్న శ్రీ సి. వి. సుబ్బారావు బి. యస్‌సి., బి. టెక్ (ఆనర్సు)కు 27 తేది వధువుయింట వివాహము శాస్త్రబద్ధంగా మూడు గంటలకు తక్కువగాకుండా జయావహంగా జరిగింది. కళాశాల సంస్కృతపండితులు శ్రీ హరిహరశాస్త్రిగారు సంస్కృత శ్లోకాక్షతలతో; చీమల మల్లి సోదరకవులు తెలుగుపద్యకుసుమాలతో నూత్న వధూవరులను ఆశీర్వదించారు. విశ్వనాథంగారి పెద్దకుమారుడు, మన థర్మల్ స్టేషనులో ఇంజనీరు శ్రీ ప్రసాద్ దంపతులు అతిథులను చందన ఫలతాంబూలాలతో సత్కరించారు.

*

అభ్యుదయ కళ్యాణం

ఆశానవ్యత. వివాహాహ్వానం కల్లిదం ప్రులకేతుతోగాదు—తామ భాగస్వాములుగా వున్న ఒక చిత్రనిర్మాణసంస్థ (నవ్యప్రారక్షణాన్ని) పేరుతో; వివాహసమయంలో అతిథిమర్యాదలు, కార్యక్రమ నిర్వాహణం—బంధువులుగాదు, అంతా స్నేహితులు; కేవలం— సార్వజనిక మాటుగాదు, పరిశుద్ధమైన ఖద్దరు ధోవతి, లాల్చీ, సరిగ కండువాతో జాతీయ దుస్తులు; వధూవరులు మాలలిగించుకొని, తలవంచుకొనడంలేదు—, చిరునవ్వులతో వచ్చినవారిని పలుకరించడం; యీవిధంగా అన్నీ క్రొత్తపంథాలో, నవ్యమార్గంలో, అధునికపాటలో జరిగింది చిరంజీవి కె. చంద్రశేఖరరెడ్డి వివాహం. అమ్మాయిది గంగపట్నమనుకుంటాను. పెండ్లికుమార్తె పేరు మరిచాను. ఎక్కడో కలవకపోయినా చంద్రశేఖరరెడ్డి నవ్యమార్గంలో మాత్రం అడుగులో అడుగు వేసేదిగానే తోపింపజేసింది పెండ్లికుమార్తె. వివాహం సలక్షణంగా, విలక్షణంగా కళాకాల భవనంలో సాగిపోయింది.

ఎండలో చెమటోడ్చుకుంటూవచ్చిన ఆహూతులకు వరండాలోనే క్రష్, పూచెండు లిచ్చి నేడ దీర్చారు అతిథిమర్యాదలు చూస్తుండిన అభ్యుదయ యువకులు.

*

పేదింటి పెండ్లి

'నగరజ్యోతి' వారపత్రిక సంపాదకుడు, సజీవ వార్తా ప్రచారకుడు, పకత తాంబూల చర్వణయూథుడు, నిరుపేద కాంగ్రెస్‌వాది శ్రీ ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు గత 20 తేది పట్టభద్రుడైన తన కుమారుడు చిరంజీవి సుందరమూర్తి పెండ్లి శ్రీకాపయంగా, విజయవంతంగా జరిపారు వధువు సౌ. హేమలత.

దబ్బుకు పేదరికమేగాని, మిత్రులకు అభిమానులకు, ఆశీర్వాదాలు పంపిన పెద్దలకు పేదతనం కనుపించలేదు. కేంద్రమంత్రి డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు మొదలు, కలెక్టర్ శ్రీనివాసాచారి వరకు శుభాశీర్వాదాలు పంపి, సుబ్రహ్మణ్యంగారిని సంతోషపరిచారు. దివంగతులైన రివిన్యూమంత్రి కళా వెంకటరావుగారుగూడా తాము రాలేనందుకు చింతిస్తూ సందేశం పంపారు. లోక్‌సభస్పీకరు అనంతశయనం అయ్యంగార్, శ్రీ అన్నారావుగారలు వెంకటేశ్వరుని దీవెనలు పంపితే, బి. యస్. రెడ్డి, నాగిరెడ్డిగారలు కళాదేవత కుసుమాంజలులు విసరారు.

*

డాక్టర్ల వివాహం

నెల్లూరు పెద్దాసుపత్రిలో వుండి, యింటివద్ద పాదలకూరుకు బదలీయైన డాక్టరు కంది కట్టు సుబ్బయ్యగారి వివాహం 26 తేది టౌన్‌హాల్లో జరిగింది. వధువు గుంటూరు ఇ. యస్. ఐ. డిస్పెన్సరిలో సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జనుగా వున్న డాక్టరు విమలమ్మ. బంధువర్గంకంటే, మిత్రబృందమే ఎక్కువగా కనుపించింది యీ డాక్టర్ల వివాహంలో.

*

కాకినాడ పెండ్లి

"నేను కాలేజిచదివేరోజుల్లో" వుండిన ట్రాన్సిస్టర్ పత్రిక సంపాదకుడు, త్రిలోక సంచారి, సంఘసేవా సంస్థల సంచారిసేవకుడు శ్రీ పి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులుగారి పుత్రుడు చిరంజీవి పాండురంగవిఠల్ రావుకు, కాకినాడ శ్రీ యస్. శేషగిరిరావుగారి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి రామమణికి నిన్న కాకినాడలో వివాహం చక్కగా జరిగింది. నెల్లూరు వారికి అక్కడే ఒక కేడుగో పాలస్వామి తారసపడ్డాడు!

―――

ఉగాది సంచిక

10-4-59 తేది జమీన్ రైతు ఎక్కువ పేజీలతో వికారి ఉగాది ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతుంది.

—మేనేజరు జ. రై.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

పంచాయతీ ఎన్నికలు

మన జిల్లాలో పంచాయితీ ఎన్నికల కార్యక్రమం వెంకటగిరితో ప్రారంభమవుతున్నది. వెంకటగిరి ఎన్నికలు ఏప్రిల్ 7 తేదీ జరుగనున్నవి.

ఈ ఎన్నికలకు సంబంధించి నామినేషన్ల కార్యక్రమం జరిగిపోయింది. 9 వార్డులలోని 15 స్థానాలకు 58 మంది నామినేషన్లు వేశారట. ఇందులో పాతవారు 9 మంది. ఎన్నికరంగంలో నాలుగువర్గాలు కనబడుతున్నవని మా విలేఖరి తెలియజేస్తున్నాడు. శాసన సభ్యునివర్గము; కుమారరాజా, నారాయణరావు వర్గము; పెట్లూరు రాఘవరెడ్డివర్గము; కమ్యూనిస్టులు. ఇప్పటికే ఆరు ఉపసంహరణలు మాత్రము జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది.

• • •

జిల్లాలోని 12 మేజరు పంచాయతీలలో కనిగిరి రద్దుకాబడివున్నది. మిగతావాటిలో కందుకూరు ఏప్రిల్ 15; సూళ్లూరుపేట మే; నాయుడుపేట జూలై; ఆత్మకూరు, కోవూరు, పొదిలి, చెన్నూరు, అల్లూరు, బుచ్చి, కావలి ఎన్నికలు ఆగస్టులో జరుగగలవట.

• • •

973 మైనరు పంచాయితీలలో, 630-కి ఎలక్షన్ కార్యక్రమం నిర్ణయమైంది. తక్కిన వాటికి గడువు యింకా కాలేదు.

ఈ 630లో కూడా 288 పంచాయతీలు అభివృద్ధి కేంద్రాలలో వున్నవి. వీటి ఎన్నికలు సెప్టెంబరు 4 తేదీ మొదలు, 15 తేదీ లోగా జరుగుతవి. ఆ నెలాఖరులోగా శ్రీ సభ్యరాలు, అధ్యక్ష ఎన్నికలుకూడా పూర్తి అవుతవి.

అభివృద్ధి కేంద్రాలలో చేరని 329 పంచాయితీలకు ఎన్నికలు అక్టోబరు 4 మొదలై 31 తేదీ లోగా పూర్తి అవుతవి. నవంబరు నెలాఖరులోగా అధ్యక్ష నిర్ణయం వగైరాలు జరిగిపోతవి.

• • •

ఈ దిగువ మైనరు పంచాయతీలకు జూన్‌లో ఎన్నికలు జరుగుతవి. అన్నమేడు, యాకసిరి, వాటంబేడు, అండగుండాల; తిప్పెలపూడి; వావింతపర్తి; చిరమన; మర్రిపాడు (కోవూరు తా.); శంకవరం, బొట్లగూడూరు, చాకిరాల; చినారికట్ల, మర్రిపూడి (పొదిలి తా.)

నలుగురు కానిస్టేబుళ్లు యింటికి పంపబడ్డారు

గోలి శంకరయ్య నిరాహారదీక్ష సమయములో, ఆ శక్తయిన డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారు గూడూరుకు తీసుకుపోబడగా, అక్కడనుండి పోలీస్ కస్టడీ తరారయిన సందర్భంలో, వారిని నెల్లూరు నుండి తీసుకుపోయిన కానిస్టేబుళ్ళు నలుగురు నిర్బంధంగా వుద్యోగ విరమణ చేయవలసిందిగా వుత్తర్వు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ నల్గురుకు అప్పుడే సస్పెండు చేయబడి, తర్వాత చర్యకు పైవారికి వ్రాయబడివుండినది. ఈ నిర్బంధ పదవీ విరమణ వుత్తర్వు సస్పెండు చేయబడిన నాటినుండి అమలుకు వస్తుందట. వీరికి వారి వుద్యోగకాలాన్నిబట్టి పెన్షను మాత్రం యివ్వబడుతుందట.

ఈ శిక్షణ చర్యకు గురియైనవారు (1) హెడ్ కానిస్టేబుల్ (137) రాజారత్నం, (2) లాంగ్ నాయక్ (1341) రమణయ్య, (3) కానిస్టేబులు (1413) మహబూబ్, (4) కానిస్టేబులు (986) వెంకయ్య. రామచంద్రారెడ్డి తరారీకి, కాపలా కాస్తుండిన యీ కానిస్టేబుల్సు అలసత్వమే కారణమని భావిస్తూ, ప్రభుత్వం యీచర్య తీసుకొన్నది.

మేము పొరబడలేదు

యువశక్తి మూర్తీభవించిన ఒక మిత్రుడు ఏప్రిల్ 1వ తేదీ ఒక ఆహ్వానపత్రాన్ని తన స్నేహితులందరికీ పంపాడు. 1958 ఏప్రిల్ 1 తేదీ సాయంకాలం 6 గంటలకు హోటల్ గోకుల బృందావనంలో వసంతోత్సవ సందర్భంలో జరుగు తేనీటి విందులో పాల్గొనవలసిందిగా ఆ ఆహ్వానం. గుడిపాటి వెంకటచలం ప్రధాన అతిథి అని అందులోని ప్రకటన. పాపం! చాలామంది పోయారు. అక్కడ ఏమున్నది? తమ తెలివితక్కువ తనానికి తామే మురిసిపోతూ, ఎవరిబేడ వారిచ్చి, బాలయ్య యిచ్చిన కాఫీ సేవించి వచ్చారు.

మేముమాత్రం ఏప్రిల్ ఫూల్సు కాలేదండోయ్!

కర్తం కృష్ణారెడ్డి కేసు పునర్విచారణ

గతనెల 23, 24, తేదీల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో కర్తం కృష్ణారెడ్డి వేసిన అప్పీలు విచారణ జరిగింది. కేసు ఆర్గ్యుమెంట్సులో, "నెల్లూరున్యూస్" సంపాదకుడు మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ సాక్ష్యం సేకరించబడకపోవడం లోపంగా భావించబడి, ఇస్మాయిల్ సాక్ష్యమును సేకరించి పంపవలసిందిగా నెల్లూరుజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారిని హైకోర్టు ఆదేశించినట్లు తెలుస్తున్నది. కర్తం కృష్ణారెడ్డికేసు, మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ సాక్ష్యమునకు సంబంధించినంతవరకు పునర్విచారణ జరుగుతుంది. 8–4–59 తేదికి కేసు వాయిదా వేయబడివున్నది.

జమాబంది ప్రారంభం

ఈ నెల 2వ తేదినుండి నెల్లూరు జిల్లాలో జమాబంది కార్యక్రమం జరిగింది. ఆ రోజు ఉదయగిరి, కనిగిరి తాలూకాలలో జమాబంది ప్రారంభమైంది. ఏప్రిల్‌లో వెంకటగిరి, రాపూరు, కనిగిరి, ఉదయగిరి, కావలి తాలూకాలు; మే నెలలో దర్శి, ఆత్మకూరు, గూడూరు తాలూకాల జమాబంది జరుగుతుంది.

ఉదయగిరి తాలూకా జమాబంది ఏప్రిల్ 2 నుండి 18 తేదివరకు జరుగుతుంది. కావలి రివెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు నిర్వహిస్తారు.

కనిగిరి తాలూకా జమాబంది ఏప్రిల్ 2 నుండి 21 తేది వరకు జరుగుతుంది. కందుకూరు డిప్టీకలెక్టరు నిర్వహిస్తారు.

రాపూరు తాలూకా జమాబంది ఏప్రిల్ 6 నుండి 22 వరకు జరుగుతుంది. నెల్లూరు ఆర్. డి. ఓ. నిర్వహిస్తారు.

వెంకటగిరి తాలూకా జమాబంది ఏప్రిల్ 16 నుండి 30 వరకు జరుగుతుంది. గూడూరు ఆర్. డి. ఓ. నిర్వహిస్తారు.

కావలి తాలూకా జమాబంది ఏప్రిల్ 27 తేదినుండి మే నెల 9 తేదివరకు జరుగుతుంది. కావలి డిప్టీకలెక్టరే నిర్వహిస్తారు.

ఆత్మకూరు తాలూకా జమాబంది మే నెల 6 నుండి 20 తేది వరకు జరుగుతుంది. కలెక్టరు పర్సనల్ అసిస్టెంటు శ్రీ నారాయణస్వామి గారు నిర్వహిస్తారు.

గూడూరు తాలూకా జమాబంది మే నెల 14 నుండి 29 తేదివరకు జరుగుతుంది. జిల్లా కలెక్టరుగారే స్వయంగా నిర్వహిస్తారు.

దర్శి తాలూకా జమాబంది మే 14 నుండి 30 తేది వరకు, కందుకూరు డిప్టీ కలెక్టరుగారిచే నిర్వహించబడుతుంది.

ఇప్పటివరకు 8 తాలూకాల జమాబంది కార్యక్రమం ఏర్పాటు గావించబడింది. మిగత, సూళ్లూరుపేట, నెల్లూరు, కోవూరు, కందుకూరు, పొదిలి తాలూకాల జమాబంది కార్యక్రమం పరిశీలనలో వుంది.

గూడూరు కమిషనరుపై అవిశ్వాసం!

గూడూరు మునిసిపల్ కమీషనరు శ్రీ కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరరావుపై, 13 గురు కౌన్సిలర్లు అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రతిపాదించారు. మొత్తం కౌన్సిలర్లు 16 మంది. అవిశ్వాస తీర్మానం తెచ్చినవారిలో ఛేర్మన్ శ్రీ సిద్దయ్యనాయుడు, ఆయన కుమార్తె శ్రీమతి సిద్దమ్మ, శ్రీ పూడి వీరరాఘవయ్య గారలు లేరు. దీనిపై 6 తేది చర్చజరుగుతుంది.

అధికారవర్గం

జిల్లా పోలీస్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ ఆనందరాం శలవుమీద పోతున్నారు. వారి బదులు కాకినాడనుండి విక్టర్ గారు వస్తారని తెలుస్తున్నది.

కళాశాల విద్యార్థుల సమ్మె సందర్భంలో వారు తగినంత కఠినంగా వ్యవహరించలేదనే అసంతృప్తి మినహా, ఆనందరాంగారిమీద వేలెత్తిచూపదగిన లోపంలేదు. వారి సేవలకు ధన్యవాదాలు.

* * *

ఆనందరామ్ గారితో పాటు, మరొక జిల్లా అధికారికూడా నెల్లూరును వదలవలసిరావచ్చునని ఒక దృఢపడని అనధికార వార్త. ఇది యదార్థమైతే, యీ నెలలోనే వినిపించవచ్చు.

* * *

నెల్లూరు డిప్టీ కలెక్టరు కురేషీగారి బదులు పాతకాపు శ్రీ టి. యల్. బాలకృష్ణగారు రేపు చార్జి తీసుకోబోతున్నారు.

* * *

హుజూరు సిరస్తదారుగా ఎట్టకేలకు శ్రీ బి. లక్ష్మీనారాయణగారే స్థిరమై, నిన్న నవమి ఘడియల్లో చార్జి తీసుకున్నారు. ఈ మార్పుతోకూడా కలెక్టరాఫీసులో చాల స్థానచలనాలు జరిగినట్లున్నవి.

* * *

శలవులోవున్న శ్రీ వేంకొమ్మ శ్రీరాములు గారు కందుకూరుకు; శ్రీ ఏ. వి. సుబ్బారావు గారు నెల్లూరుకు తాసిల్దారుగా నియమింపబడ్డారు. నెల్లూరు తాసిల్దారు వీరభద్రయ్య గారు తిరుగా కలెక్టరాఫీసుకు పంపబడుతున్నారు.

కోవూరు శిబిరం

భారతసేవక్ సమాజ్ ఆధ్వర్యంలో, శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి పర్యవేక్షణలో, కోవూరు యూనియన్ సంఘంలో యువకుల శిక్షణాశిబిరం జరిగింది. 2 ఫర్లాంగుల రస్తా శ్రమదానంతో నిర్మింపబడింది. చివరరోజు ప్లానింగు ఆఫీసరు శ్రీ పల్లి కాసింగారు శిబిరవాసులకు హితబోధ చేశారు.

వావిళ్ల రాజకీయబాధితులు

వావిళ్ల చెరువు రాజకీయ బాధితుల సమావేశం గత 22 తేదీ జరిగి, యీ చెరువులో వెల్లువకు పైర్లు పోయాయి కాబట్టి శిస్తు రద్దు

పతా యివ్వవలసిందిగాను, భూముల అభివృద్ధికి వెంటనే ఋణాములు మంజూరు చేయవలసిందిగాను, పశువుల్లు అమ్మకూడదనే నిర్బంధాన్ని తొలగించవలసిందిగాను తీర్మానించబడింది. ఈ రాజకీయ బాధితుల కార్యాలయం నెల్లూరు సంతేపేటలోని ఇంటి కృష్ణారావుగారి యింటిలో వుంటుందని పూసపాటి వరసింహరాజు తెలియజేస్తున్నారు.

హిందీ మహావిద్యాలయం

కాసుఖేల వారి అగ్రహారంలోని యీ విద్యాలయములో ప్రవేశిక, విశారద పూర్వార్ధ, విశారదవుత్తరార్ధ ఉచిత తరగతులు జరుగుతున్నవని, ఏప్రిల్ 15 తేదిలోగా చేరవచ్చునని కార్యదర్శి శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డి గారు తెలియజేస్తున్నారు.

బజారు ధరలు

పాతమొలగొలుకులు	పుట్టి 1-కి	395–0–0
కొత్తవి	,,	320–0–0
క్రొత్త జి. బి. 24	,,	320–0–0
క్రొత్తకేసర్లు	,,	260– –00

నీటిమట్టం

నెల్లూరు చెరువు	14.2 అ.
కలిగిరి రిజర్ వాయర్	18.15అ.
సర్వేపల్లి చెరువు	7.9 అ.

ఆస్తివిషయమై ప్రకటన

* * *

అన్నమేడు గ్రామం వాస్తవ్యులున్ను - పార్లపల్లి సుబ్బారెడ్డిగారి కుమారులున్ను - మామగారున్ను - అయిన పార్లపల్లి పోలిరెడ్డిగారి గతించిన మొదటిభార్య కుమార్తె అన్నపూర్ణమ్మ యొక్క సంరక్షణ ఆమె తల్లి లేనందున పసితనమునుండి మేము చూచుచున్నాము. ఇప్పుడు ఆమెకు పెండ్లియీడువచ్చింది. కాని ఆమె తండ్రిగారు ఆ అమ్మాయి విషయము పట్టించుకోకుండా ఆమెకు యేదైనా ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుందని తన ఆస్తిని యేదో విధముగా తరారుచేయ తలచినట్లు వింటున్నాము. అన్నపూర్ణమ్మ పోషణ, పెండ్లి వగైరాల సంరక్షణ బాధ్యతలన్నీ ఆ అమ్మాయి తండ్రిగారివే. కావున యీ బాధ్యతకు లోబడకుండా వారు తన ఆస్తిని యే విధముగాను పరాధీనము చేయుటకు వీల్లేదు. అలా చేసిన పక్షమున పరాధీనము చేసినవారును - పరాధీనము పొందినవారును ఆ అమ్మాయికి జరుగు కష్టనష్టములకు బాధ్యులయ్యెదరు.

—దండు వెంకటరమణారెడ్డి,
కొత్తపాళెం.
గూడూరు తాలూకా.

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 238 of 58 in I A. 258 of 59.

జోగి వెంకటాద్రినయ్య, సాకిన్ - చింతకుంట, జమ్ములమడుగు తాలూకా —పిటీషనరు.

జోగి భాస్కరరావు మైనరు గార్డియన్ తల్లి పుల్లమ్మ, సాకిన్ - చింతకుంట - జమ్ములమడుగు తాలూకా —రెస్పాండెంట్లు.

యీ నెంబరులో వాది మైనరు ప్రతివాది అతని అవిభక్త తండ్రి క్రిందటున్న తిరువు రెప్రెజెంటేటివ్ కెపాసిటీలో దావా దాఖలు చేయుటకున్ను ఇక మీదట జరుపుకొనుటకున్ను వాది పిటీషన్ దాఖలు చేసియున్నందున 4–4–59 తేదికి వాయిదా వున్నది. యెవరికైనా ఆక్షేపణవున్నయెడల పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకుహాజరై తెలుపుకోవలెను.

—కె. రామయ్యశెట్టి - పిటీషనరు వకీలు.

కనుపర్తిపాడు పంచాయతి
టెండర్లు నోటీసు

* * *

నెల్లూరు తాలూకా కనుపర్తిపాడు హరిజనవాడలో రేడియో [కం] కట్టింగు రూము కట్టుటకు 10-4-59 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటల లోపల సీల్డు టెండర్లు కోరబడినవి.

ఎస్టిమేటు మొత్తం సుమారు రూ. 2300/-లు
టెండరు డిపాజిట్టు రూ. 120/-లు

మిగత వివరములు ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

—పి. హరిశ్చంద్రారెడ్డి - అధ్యక్షులు.

ప్రకటన

గూడూరు పురపాలక సంఘ మాధ్యమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయ స్థానమునకు అర్హతలు, వయస్సు మరియు అనుభవమును తెలుపుచూ దరఖాస్తులు 10-4-1959 తేది లోగా కోరబడుచున్నవి. విద్యార్హతలు గల వారే దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలయును. జీతబత్యములు స్థానికసంస్థల పరిమితి ననుసరించి యివ్వబడును.

—కమీషనరు.
మునిసిపల్ ఆఫీసు, గూడూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

డోను డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 41 of 58. E. P. 154 of 58.

పాటిలు జశిరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
ముల్లా మాలాసాబు వగైరాలు —జడ్జిమెంటు డెటరు.

పై నెంబరు దావాలోని డిక్రీ మొత్తమును రాబట్టుటకై ప్రతివాదుల తా॥ పత్తికొండ తాలూకా జొన్నగిరిగ్రామం పొలంలోని సర్వే నె 600 రు, య 3-38 ట్లు, సర్వే నె 598/2 రు పైకి 18-75 పదమటి జెళనగల భూములను పై కోర్టువారు 4-6-59 తేదిన పై కోర్టువద్ద యాలము చేయుదురు. మామూలు షరత్తులకు లోబడి అందరు పవాలు చేయవచ్చును.

—టి. కృష్ణమూర్తిరావు—వాదిఅడ్వకేటు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 5 of 1959.

(1) అల్లూరు బుజ్జమ్మ (2) అల్లూరు యిందిర (3) అల్లూరు రవీంద్ర. (2, 3 వారు మైనర్లు అయినందున గార్డియను తల్లి 1-వ పిటీషనరు అల్లూరు బుజ్జమ్మ) —పిటీషనర్లు.

1-వ పిటీషనరు భర్తయు, 2, 3 పిటీషనర్ల తండ్రియు అయిన అనమేడుగ్రామం అల్లూరు మునుస్వామిరెడ్డి చనిపోయినందున - అతనికి రావలసిన బాకీలను వసూలు చేసుకొనుటకై పిటీషనర్లు సక్సెషను సర్టిఫికేటు ఇప్పించమని కోరి పిటిషను దాఖలు చేసుకున్నందున ఆ కేసు ఫైనలుగాను 23-4-59 తేది పగలు 10 గం॥ వాయిదా అయివున్నది. గనుక ఆక్షేపణ పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—వై. రామరావు - పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 2 of 1959.

పునుముల పర్వమ్మ —పిటీషనరు.

పిటిషనరు భర్త కోటయ్యకు గవర్నమెంటు వారినుండి రావలసిన రూ. 1000/-లు పిటీషనరు రాబట్టుకొనుటకు గాను దాఖలు చేసిన సక్సెషను సర్టిఫికేటు విషయంలో ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయునది ఏమనగా:-

పిటీషనరుకు పై విషయమునకు సక్సెషను సర్టిఫికేటు యివ్వబడు విషయములో ఆక్షేపణలు గలవారు 23-4-59 తేది పగలు 11 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలసినది.

—జి. లక్ష్మిరెడ్డి - పిటీషనరుఅడ్వకేటు.

గూడూరు వార్తలు

* * * మా విలేకరి * * *

మరణించిన మైకాకూలీకి నష్టపరిహారం

నకీరియా యజమాని సౌదాగర్ మహబూబ్‌ఖాన్ సాహెబ్ గారి క్రిందలారు పార్వతి మైకాగనివద్ద సింగారం సుందరం ఇంజన్ పిట్టరుగా పనిచేస్తూ 31-6-57 తేదిన ఇంజన్ బెల్టు తొలగించబోగా ప్రమాదమేర్పడి మరణించడం జరిగింది. సుందరం తల్లి కుమారుడు చనిపోయినందుకు నష్టపరిహారం ఇప్పించమని లేబర్ కమీషనర్‌కు దరఖాస్తు పెట్టుకొని యుండగా, గత ఏడాది నవంబరులో కమీషనర్ విచారణజరిపి, సుందరం తల్లి తాయారమ్మకు రు. 2112/-లు నష్టపరిహారం యివ్వవలసిందిగాను, ఆ మొత్తమును మార్చి 30 తేదిలోగా చెల్లించవలసినట్లు గని యజమానికి ఉత్తర్వులందజేశారని తెలుస్తున్నది.

సంస్కృతీ సమ్మేళనం

మార్చి 24 తేది ఉదయం డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు స్థానిక రహదారి బంగళాలో మకాంచేసిన సందర్భంలో, గూడూరు సంస్కృతీ సమ్మేళనం అధ్యక్షులు శ్రీ కనుపర్తి సిద్దయ్యనాయుడు మంత్రి గారికి ఒక విజ్ఞాపన పత్రమును సమర్పించారు. విజ్ఞానాభివృద్ధికై సమ్మేళనం చేస్తున్న కృషిని వివరిస్తూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ నాటక కళా ఎకాడమీ నుండి 5 వేల రూపాయలను సహాయంగా యిప్పించవలసినదిగా కోరారు.

ప్రముఖ న్యాయవాది అస్తమయం

గూడూరులో ప్రముఖ న్యాయవాది శ్రీ యరగుడిపాటి హనుమంతరావుగారు తన 60 వ ఏట, గత నెల 20 తేది రాత్రి హృద్రోగంతో మరణించారని తెలియజేయుటకు విచారిస్తున్నాము. వీరి అస్తమయంతో, శోకంలో మునిగివున్న భార్య, నల్గురు కుమారులు, ముగ్గురు కుమార్తెలు, మనమలు, మనుమరాండ్రు, తమ్ముడు శ్రీ వై. వి. రావు (ప్రముఖ సినిమా దర్శకులు) గార్లకు మా సంతాపం తెలియజేస్తున్నాము. నెల్లూరు రంగనాథస్వామి దేవాలయ గాలిగోపురం, ప్రాకారాలు, చిత్రకూటము, సత్రముల నిర్మాణంలో వదాన్యతపొందిన యరగుడిపాటివారి వంశజాతే శ్రీ హనుమంతరావుగారు. వీరు ఏడేండ్లక్రితమే న్యాయవాదవృత్తిని వదలి, భారత శిష్ట్మృప్రతికి వ్యాఖ్యాన రూపంగా 7 రచనలు సాగించారు. శ్రీ హనుమంతరావుగారు ప్రఖ్యాత నటుడుగాకూడా రాణించారు. షేక్స్పియర్ నాటకాలలో 'ఓథెల్లో' 'మాక్బెత్', 'ఆయాదిమో' పాత్రలను, తెలుగునాటకాలు మీరాబాయిలో కుంభరాణా, ప్రతాపరుద్రీయంలో యుగంధరుడు, విజయనగర పతనంలో పఠాను పాత్రలను అతి సమర్ధతతో నిర్వహించిన నటుడుగా పేరెన్నికగన్నారు. జ్యోతిషము, ఖగోళశాస్త్రములలో 40 ఏండ్లు పరిశోధనలు జరిపి, శ్రీ హనుమంతరావుగారు ఒక జ్యోతిషగ్రంథమునుకూడా వ్రాసియున్నారని, త్వరలో అది ప్రచురింపబడ గలదని తెలుస్తున్నది.

సిరామిక్ విద్యార్థుల సంఘం

ప్రభుత్వ సిరామిక్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కు సంబంధించిన విద్యార్థిసంఘం తృతీయ వార్షికోత్సవం, గత 18 తేది సాయంత్రం జరిగింది. నాటిసభకు మైనింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ స్పెషల్ ఆఫీసరు శ్రీ యస్. యస్. రామనాథన్ గారు అధ్యక్షత వహించారు. సభాధ్యక్షుడు శ్రీ డి. వెంకటరామరాజు సదస్యులకు స్వాగతం చెప్పారు. కార్యదర్శి శ్రీ వి. వినియం చేస్తున్న నివేదికను చదివారు. విజ్ఞానాభివృద్ధి, సాంకేతిక విద్య, క్రమశిక్షణలను గురించి అధ్యక్షులు శ్రీ రామనాథన్ గారు ఉపన్యసించారు. చిత్రలేఖన, ఏకపాత్రాభినయం, వగైరా వినోదప్రదర్శనాలు జరిగినతర్వాత, శ్రీమతి టి. హెచ్. వి. కె. రాజాగారు బహుమతులను పంచారు.

క్రొత్తపాళెం పాఠశాల

(5వ పేజి తరువాయి)

డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారికి సంస్కృత పాఠశాల ఉపాధ్యాయ సంఘం స్వాగత పత్రోపహారాన్ని సమర్పించింది. పాఠశాల స్థాపకులు శ్రీ పెనుబోలు రామశేషారెడ్డి గారు నెల్లూరుపల్లెకొత్తపాళెం పంచాయతీలు వినతిపత్రాలను అందజేశారు. పుస్తకభాండాగారము, శాస్త్రపరిశోధనశాలలతో మాధ్యమిక పాఠశాలను యీ సంవత్సరం వున్నత పాఠశాల గావించవలసిందిగా శ్రీ రామశేషారెడ్డి గారు కోరారు. మాధ్యమిక పాఠశాలలో 6-వ తరగతియందు విద్యార్థులు సంస్కృత అక్షరముల నభ్యసించి, ఆ తరగతియందే కాళిదాసు రఘువంశమును పఠింపవలసియున్నదని, యిది కష్టసాధ్యమైన విషయమని, కావున యీ రెండు గ్రామాలలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలను సంస్కృత పాఠశాలలుగా మార్పించవలసిందిగా కోరారు. హరిజన - వెనుకబడిన జాతులకువలెనే, బీదవిద్యార్థులందరికీ ఉచిత భోజనాది సౌకర్యములు కల్గించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

శ్రీ పెనుబోలు వేణుగోపాలరెడ్డిగారు యిచ్చిన పంచాయితీ వినతిపత్రంలో మాధ్యమిక పాఠశాలను హైస్కూలుగామార్చమనే కోరికతోపాటు; రోడ్డుదుస్థితి, రెండవ బస్సు అవసరం, విశ్వనాధపుర అగ్రహారం విద్యుచ్ఛక్తి, గూడలివద్ద రెగ్యులేటరు, పెన్నకాలువ అభివృద్ధి మున్నగు అనేక కోర్కెలున్నవి.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తూ సంస్కృత భాషావ్యాప్తికి జరుగుతున్న కృషిని వివరించారు. ఆంధ్రులకంటే కేంద్ర రవిన్యూ ఇన్‌కంటాక్సుశాఖలో పనిచేసే వుద్యోగులు సంస్కృతంలో పాండిత్యాన్ని సంపాదించారన్నారు. 1958 నుండి ఓరియంటల్ స్కూళ్లలో వుత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు, యూనివర్సిటీ కోర్సులతోపాటు, సాంకేతిక కళాశాలలో కూడా ప్రవేశార్హత వుంటున్నదన్నారు. ఈ ప్రాచ్య విద్యాసంస్థలు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 32 వున్నవని, నెల్లూరుజిల్లాలో రెండు వున్నవని (ఒకటి సార్లరాజపాళెం, ఒకటి గూడూరు తాలూకా కొత్తపాళెం) వెల్లడించారు.

"సంస్కృత పండితులు సంస్కృతం చదువగాకే 17వ శతాబ్దంలో వున్నామని భావించి, ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్రముకూడ బుగ్వేదంలో వున్నదని సంతృప్తిపడి వెనుకకు పోక, అందరితోపాటు ఆధునికులుగా వుండమని కోరుతున్నానని అన్నారు డాక్టరు గోపాలరెడ్డి.

తర్వాత ఈ పాఠశాలలు అలంకరించుటకు మహాకవి కాళిదాసు చిత్రాన్ని చక్కగా వ్రాసియిచ్చిన నెల్లూరు మునిసిపల్ మిడిల్ స్కూలు డ్రాయింగుటీచరు శ్రీ మెంట్రకల సుబ్రహ్మణ్యంగారికి గోపాలరెడ్డిగారు వెండి కప్పును బహూకరించారు.

శ్రీయుతులు పెళ్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, హెడ్మాష్టరు యల్. వి. నరసయ్య, ఇన్‌స్పెక్టరు మార్కండేయశాస్త్రి, పెనుబోలు వెంకట్రామరెడ్డిగారలు వుపన్యసించారు. శ్రీ చిట్టాడి వెంకట్రామరెడ్డిగారు సోమశిల ప్రాజెక్టు అవసరాన్నిగూర్చి మెట్టతాలూకా ప్రజల విజ్ఞాపనను పద్యాలలో గానంచేశారు.

విద్యార్థులు సంస్కృతంలో "కాళిదాసు విజయం"; తెలుగులో 'కరుణామయి', 'సంధాన' నాటికలను రసజ్ఞులు మెచ్చేటట్లుగా ప్రదర్శించారు.

శ్రీ రామశేషారెడ్డిగారు నాయకుల గార వాక్యం నిందుచేశారు. —మా. గూ. వి.

కవిత్రయ జయంతులు

(5వ పేజి తరువాయి)

ఆ కృషికి శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యకోటి వారు పూనుకోవాలని సలహాయిచ్చారు. తిక్కన రచన ఎట్లా నాటకఫక్కీలోవుండేది ఒకపద్యాన్ని తీసుకొని శ్రీ రాయప్రోలు అభినయపూర్వకంగా వివరించారు.

'మందాకిని' సంపాదకులు శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు తిక్కన రచనావిశిష్టతనుగూర్చి, తాను పరిశ్రమించి పరిశోధించిన విషయాలను ఒక్కొక్కటి చెప్పారు. పీఠికా వుపన్యాసం వుపన్యాసధోరణిలో గాకుండా, విషయప్రాధాన్యంగా జరిగింది. సహజ చమత్కార భావనలతో సభను రంజింపజేశారు. విరాటపర్వాన్ని నాటకంగా వ్రాసేటందులు, దానిని యితర భాషలలోకి అనువదింపజేయుడం అవసరమని సూచించారు. ప్రత్యేకకృతి నాశించని శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి వదాన్యత నుగ్గడించారు.

శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు భారతి పద్యపఠనాన్ని కర్ణపేయంగా జరిపారు.

నన్నయ

30 తేది సాయంకాలం వాగానుశాసన నన్నయజయంతి జరిగింది. సరసకవి, సాహిత్యరత్న శ్రీ మోచర్లరామకృష్ణయ్యగారుఅధ్యక్షత వహించారు. నన్నయ భారత రచనా ప్రారంభంలో, ప్రార్థనపద్యంలో, యీరచన తానొక్కడివల్ల అయ్యేదని గాదని, మరిద్దరు కావలెనని నన్నయ ధ్వనింపజేశాడేమో నన్నారు. వారి రచనను గూర్చిగాని, వారినిగూర్చిగాని ఎందువల్లనో మోచర్లవారు తిరిగి మాట్లాడలేదు.

కల్యాటిసీమకు చెందిన శ్రీ కన్నెకంటి వీరభద్రాచారిగారు సహజశైలిలో దొర్లిన తన పద్యరచనలను వినిపించారు. "ఆకారంలో—ఆహారంలోవున్న మొరటుతనం" కవిత్వంలో కనుపించలేదు.

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు భారతంలోని కొన్ని పద్యాలను శ్రావ్యంగా సవ్యాఖ్యానంగా చదివారు.

వదాన్యశేఖరులు, సాహిత్యపోషకులు శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు, శ్రీయుతులు ఉండేల మాలకొండారెడ్డి, మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి, కన్నెకంటి వీరభద్రాచార్యులు గార్లను సత్కరించారు.

వర్ధమానసమాజం కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డిగారు జయంతులలో వుపన్యసించిన కవులు, పండితులు, దాత శ్రీ రామరెడ్డిగారలకు వందన సమర్పణంచేశారు.

—మా. వి.

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఆంధ్ర చాణక్యుని అస్తమయము

అతి విషాదవార్త; ఆచార్యులయ్యండు,
అగ్రశ్రేష్ఠ సకల శాస్త్రవేత్త,
అపరసన్యాసి, ఆంధ్రచాణుక్యుండు
వెడలె దివికి మంత్రి వెంకట్రావు.

అనుగులు విడబడె, పూర్తిగ
చెడిపోయె కలకాయు, గుండె చెదరిందయ్యో
విడిదినములు మనయాంధ్రకు
కడగండ్లొచ్చెను తీసి కట్టేయుంటా.

నీలమయ్యమంత్రి నిస్తేజుడయ్యాడు,
కనులనీరు గార్చె తెనుగుజాతి,
హైకమాండుగూడ ఆరాటపడసాగె
మంత్రి వెంకటరావు మరుగుపడిన.

నాను పక్షములను వాడేసె దెవడింక?
యుక్తికత్తు వేసి యెదుటివారి
వాలుముజాలుపట్టి దులిపించె దెవడింక!
ఆంధ్రజాతి జ్యోతి ఆరిపోయె.

ఒకడు చీలిపోయె, నొకడేమొ పడిపోయె,
కొకడు దూరమాయె నొక్కరొకరు
తెలుగు మంత్రులిల్లె దిగజారిపొయ్యారు
చెడ్డొ మంచొ మనము చెప్పలేము.

పచ్చబొగ్గువుండి సాధించె దేముంది?
బక్కెబుర్ర పైన బరువుచేటు,
తెలివి లేటలున్న తలకాయ బడిపోతె
ముక్క దేశమునకు గొప్పలోటు.

పెళ్ళిళ్ళ ముచ్చట్లు

చూకటోరిపెళ్ళి కొడవాళ సేవుళ్ళ
పెద్దపెద్దరెడ్లు పేర్లబళ్ళ,
పుట్ట క్రొత్తకార్లు పురమందిరముబట్ల
చూచిపాడలిపోతి చోద్యపడితి.

అంతమైన ఫేమ అమ్మాయి పరవాల,
ఇద్దరొకటె కత్తెడించుమించు
క్రొత్తఫ్యాషనేమొ గొంగిలమీసాలు!
పెళ్ళికొడుకుమేలె పెంచసిలె.

ఒక్కరోజుముందు వొచ్చింది శుభలేఖ
రౌనుపోల్లో పెళ్ళి, టార్చిలైటు
కన్య, ఎల్లుండోలు కల్యాణఘట్టమ్ము
కర్లలాస్తి, కెట్టు పెళ్ళికొడుకు

ఆ గతేకసారి అమ్మాయిఫట్లాను
శాన్యమైనపరుకు నచ్చెనూకు
చూచిన స్త్రిపొయ్యెచుక్కల్లాచంద్రుండు
వరుడు మేనమామ వన్నెరిగ్గ.

నలుపు ఎరుపుకర్తి నలమోలుగోపాలు
కందపుష్టిశాస్త్రి కన్యలావు
కవికి నాకుగూడ క్రిష్టిచ్చిపంపారు
చదువుతున్న వాళ్ల సంగతింతె.

పార్టీనిధి

కంకిరోడవలోళ్ళు కట్నాలిరోచ్చారు,
మూడుపాళ్ళు శుద్ద మోసగాళ్ళు
చెయ్యిజారకండి చిందబ్బుయిాకండి
తెలుసుకోండి తెలివి తెచ్చుకోండి.

దేవిరెడ్డి

ముందుకొచ్చి నీవు మురిచి నత్తిగ్రామంలో
అనుపత్రి పెట్టి అదుకోని,
పేదసాదలకును పెట్టావురీపమ్మ
దేవిరెడ్డి; నీకు దీటురెవరు?

★★ పల్లెలు ★★

(4-వ పేజీ తరువాయి)

యణరావు నాయుడు గారు బహుమతులు పం చారు. పంచాయతీఆఫీసరు శ్రీ ఎం. భక్తవత్సల నాయుడు, జిల్లా పబ్లిసిటీ అసిస్టెంటు శ్రీ ఎస్. వెంకటస్వామిరెడ్డి, కాలువ్యవసాయ కార్యాధికారి శ్రీ భావనారాయణ, హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ త్రివిక్రమరావు, పి. రామచంద్రారెడ్డి, కె. శేషయ్య ప్రభృతు లుపన్యసించారు.

బి. డి. ఓ. శ్రీ మస్తాన్, ఎస్. ఇ. ఓ. గుండాల రామకృష్ణయ్య తదితర బ్లాకు సిబ్బంది, స్థానిక ప్రముఖుల సహకారంతో ఉత్సవాలను చక్కగా నిర్వహించారు.

చివ్వాద:— గత 15 తేది బహిరంగసభ జరిగింది. శాసనసభాసభ్యులు యిాదూరు రామానుజులు రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. తల్లి పట్టు యస్. ఇ. ఓ. ప్రణాళిక, ప్రజాసహ కారం మున్నగు విషయాలు ముచ్చటించారు. అధ్యక్షులు పార్టీవైషమ్యాలుమాని, ప్రణా ళిక విజయానికి తోడ్పడవలసిందిగా ప్రబో ధించారు. శ్రీ ఎస్. రామరెడ్డిగారి మంగళా చరణంతో సభ ముగిసింది. —ఓ. వి.

శింగరాయకొండ జయంతి

సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద పండితులు శ్రీ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి 80 జన్మ దినోత్సవం గత 15 తేది జరిగింది. శ్రీ సంగం బాబుగారు అధ్యక్షత వహించారు. పెక్కుమంది ఆయు ర్వేదవైద్యులు లక్ష్మీపతిగారికి దీర్ఘాయురా రోగ్యములు కోరుతూ వుపన్యసించారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీయుతులు సంగం బాబు, డాక్టరు ఆర్. డి. దత్తు, కె. రామాచా ర్యులు, బి. హెచ్. శ్రీహరిరావు, డి. బాలయ్యగార్లతో ఆరోగ్య ప్రచార సంఘం నియమించబడింది. తేనీటివిందు జరిగింది.

—కె. రామాచార్యులు.

ఆత్మకూరు గ్రామాధికారులు

తాలూకా మహాసభ 5-4-59 తేది ఆత్మ కూరులో శ్రీ వల్లూరు దశరథరామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరుపవలసినట్లు, గత 21 తేది కార్యవర్గ సమావేశం నిర్ణయించింది. సర్వాద్రి రెక్కలు, తాలూకాసంఘ భవనము మున్నగు నవి చర్చనీయాంశములు. సభ్యులెల్లరు మహా సభలో పాల్గొన ప్రార్థన.

—నల్లపరపు సుబ్బారావు,
కార్యదర్శి

ఆత్మకూరు క్లబ్బు

నేతాజీ క్లబ్బు వార్షికోత్సవం, నెల్లూరు క్షయాసుపత్రి డాక్టరు శ్రీ రాజగోపాలన్ గారి అధ్యక్షతన జరిగింది. కోట హెడ్మాస్టరు శ్రీ టి. సుందరేశన్ గారు క్లబ్బుల అవస రాన్నిగూర్చి చెప్పగా, కోట డాక్టరు శ్రీ సి. ఆర్. రెడ్డిగారు బహుమతులు పంచారు. క్లబ్బు కార్యదర్శి డాక్టరు సి. యల్. యన్. రెడ్డిగారు నివేదిక చదివి, వందన సమర్పణం చేశారు. థియోడర్ గారి వేణుగానం, రాజా గారి కథాకాలక్షేపంతో కార్యక్రమం ముగి సింది. —ఓ. వి.

సూళ్లూరుపేట లైబ్రెరీ

లైబ్రెరీ అథారిటీవారి గ్రంథాలయాన్ని గూర్చి సంరక్షం లేకుండ ఒక పిర్యాదు వచ్చి నది. "చీటీకి ప్రాణం బుర్రాలు". ఈ ప్రాణంలేని చీటీవాస్తను ఎట్లా ప్రకటించమం టారు?

వేనాడు వార్షికోత్సవం

మాతా శిశు సంక్షేమ కేంద్ర వార్షికోత్స వం గత 18 తేది జరిగింది. శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మ, ఈశ్వరవాక వేణుగోపాల రెడ్డి గారలు పాల్గొన్నారు. పిల్లల నృత్య నాటక కార్యక్రమానంతరం శ్రీ వేణుగో పాలరెడ్డి గారు కేంద్ర అభివృద్ధి అగ్నిసైజ్ల విధులు, ప్రజల బాధ్యతలగూర్చి వుపన్యసిం చిరి. డాక్టరు డి. గోపాలాచార్యులు గారు పిల్లల ఆరోగ్యాన్నిగూర్చి సలహాలిచ్చిరి. అన్న పూర్ణమ్మ గారు బహుమతి ప్రదానం గావిం చారు. —ఓ. వి.

కలికివాయి బిట్రగుంట రైల్వేస్టేషన్ విచారణ

ప్రయాణీకుల సంఘ ఆందోళన ఫలవంతమై సావంగా, ఛీఫ్ కమర్షియల్ ఇన్స్పెక్టరు గత 18 తేది యిచ్చటకువచ్చి విచారణ జేశారు. ఇచ్చట రైల్వేస్టేషన్ వుండవలసిన అవసరాన్నిగూర్చి ప్రయాణీకుల సంఘం చక్కని కారణాలతో కావలసినంత సమా చారం యిచ్చింది. ఇన్స్పెక్టరుగారు కందు కూరుకు గూడాపోయి అచ్చటగూడా వివ రములు సేకరించిరి. ఈ విచారణలో రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘ అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు వారితోగూడా వుండిరి. —ఓ. వి.

మిట్టపాళెం పాఠశాల

ఉదయగిరి తాలూకా మిట్టపాళెం (దాట) పాఠశాల వార్షికోత్సవం శ్రీ కె. గోవింద రావు అధ్యక్షతన జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ యం. వెంకటేశ్వర్లుగారు పాఠశాల కార్యకలాపాలను వివరించారు. పంచాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి, శేషన ఓబయ్య ప్రభృతు లుపన్యసించిరి. బి. వెంకట సుబ్బయ్యగారు జండా ఎగురవేశారు. గోవిందరావుగారు బహుమతులు పంచారు.

—ఓ. వి.

నాజీవిత విశేషాలు

(4-వ పేజీతరువాయి)

కుసేవాణ్ణి. చావిట్లో పడుకోవడం అదొకవిధ మైన సౌకర్యంగానే వుండేది. పూల్లోవాళ్లకు గాని, మాలవాడ వారికుగాని అది అందు బాటు. ఏవేళటప్పడైనా లేచిపోయి మందు లిచ్చేవాణ్ణి. కలరా భయంగాని, భూతప్రేత పిశాచాల భయంగాని లేదు. ఒకనాటిరాత్రి నాకుగూడా కలరా తగిలింది. వెంటవెంటనే నావద్దవున్న మందులు బాగావాడాను. భగ వదనుగ్రహంవల్ల తొందరచేయకుండా పరుడు కొన్నది. కోమటింటివద్ద పూటకూలి భోజనం. మనమనుకున్నట్లు ఈ భక్తి ఎట్లావస్తుందిసి నాకు కలరా తగిలిన విషయం యెవ్వరికీ తెలి యదు. ఆనాటికి ఆ గ్రామనాయకుడు గావున్న గురిజాల సుబ్రహ్మణ్యం గారు మాసేవను, మా కృషిని బాగా అభినందించేవారు, అభిమానం చూపేవాడు. సహాయంమాత్రం శూన్యం. అయితే మేముగూడా ఎప్పుడూ, ఏ సహాయం అడగలేదులేండి. ఈ కలరా మందులకు గూడా ఆయావూళ్లలో అంతగా దండింది గూడా లేదు. అన్నిటికీ పొణకా కనకమ్మ గారి కుటుంబం వున్నదిగా. ఈ అన్నివుద్య మాలకు ఆదేపట్టుగొమ్మ. ఎందరు అతిథులు వచ్చినా, ఎన్ని మహాసభలు జరిగినా, ఆ కుటుంబమే ఆదుకొనేది. ఆ కుటుంబములోని యేప్రాణిగూడా ఇదేమిటని ఆక్షేపించేవారు కాకపోవడమేగాక దైవ దత్తంలాగ వారు ముందుకొచ్చి పనిచేసేవారు. (సశేషం)

పిఠాపురం శర్మగారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)
15 నిమిషములలో గుణము -
24 బిళ్లల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందు డిపో - తుని
పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

జమీన్ రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

సంతృప్తిని సౌందర్యాన్నీ
రెంటినీ ఇవ్వగలరు

గుండాల
వెంకట సుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు

సునంద స్పెషల్
అంబరు వత్తులను
ఎల్లప్పుడు వాడి, వాటి
నిజమైన ఆనందమును పొంది
మమ్ము అభినందించండి
అన్నిచోట్ల దొరుకును.
సునంద అగర్‌బత్తీ ఫ్యాక్టరీ
1820, అక్బర్‌రోడ్డు - మైసూరు

కుష్టు - బొల్లి
సర్వ మేహ వ్యాధులకు
గ్యారంటీ చికిత్స
పెద్దక్కా
శ్రీ కృష్ణాశ్రమము - (స్థాపితం 1920)

హెడ్ ఆఫీసు:	బ్రాంచి:
గోపాలపురం	కాపువీధి,
తూర్పుగోదావరిజిల్లా,	నెల్లూరు

వీధి దీపము

*

నీకైన చెప్పగాదటరా!
ఓ వీధి దీపమా!
మా వారి తోడను
మా విన్నపాలను నీ||

ఓటుకొచ్చినవారు
కోటిమాటలు చెప్పి
ఓటెత్తుకెళ్లి మా
మాటయే మరిచారు నీ||

మాకు వారిచ్చిన
మధుర సంభాషణలు
ఓటుపడ చేసిన
నాటితోనే సరా? నీ||

అధికార లీలలోన
ఆలోచనాశక్తి
అగ్నిహోత్రమ్ముగా
వ్యర్థమైపోయెనే నీ||

రమ్మనవవారిని
రైలెక్కినను దాటి
శ్రీనివాసాగ్రహా
రమ్మ, మాకురుగాని నీ||

గోడమీదను రాసి
కొత్త విధిలేక
నిన్న నేడు కదలి
నినుతీసుకొచ్చారు నీ||

ఇంతలో ఏమైందొ
కొంతదూరమువచ్చి
తిలతక్క పనిచేసి
తరలిపోయె రటకో నీ||

కాపవర్గ ఎత్తిందొ
కనపుగరచెనో బుద్ధి
కానరాక మాదారి
నినుతాక జంకారు నీ||

కాళ్లుదప్పు మాకు
కారుచీమ లేక
కంటిముందు దారి
కనబడితె చాలునే నీ||

కట్టకడ యిండ్లలో
కాపురంబున్నామె
కాస్తూనస్తూ "టేక్సు"
కట్టుచూనె యున్నామె నీ||

గాఢాంధకారమున
కాళ్లు కోర్డునపడ
కాలిక్రింద లేరైన
కాటు వేసినదంటె
ఎవరికే వానికి
ఏర్పవాటి చేసేము నీ||

—సోమారెడ్డి సుందరరామరెడ్డి.

ఆంధ్ర శాసనసభ

(3-వ పేజీకొరవ)

ఇవ్వాలని కమ్యూనిస్టు సభ్యులు వాదించగా ఆ సూచన అర్థంపర్థం లేనిదని ఆర్థికమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అన్నారు. రష్యాలో సమ్మెలకు అవకాశం లేకపోగా ఇక్కడ సమ్మెలను కావాలనే కమ్యూనిస్టుల వాదం వితండంగా ఉన్నదని ఆర్థికమంత్రి అన్నప్పుడు, ఏదైనా రాయబారంలో రష్యాకు వెళ్లి పరిస్థితులను స్వయంగా చూడిరమ్మని ఆర్థిక మంత్రిని ప్రతిపక్ష నాయకుడుకోరారు. రాయబారాలలో కలసి వెళ్లనవసరం లేదని, తన స్వంత ఖర్చుమీదనే వెళ్ళగాలనని ఆర్థిక మంత్రి సమాధాన మిచ్చారు. కాని ఈ వాగ్వాదం సుఖాంతంగానే ముగిసింది లెండి.

రత్నసభాపతిపై చర్య!

కడపజిల్లా కలెక్టరు, వారి తాబేదారులు దోపిడి దొంగలకు సహాయపడుతున్నారని, బడ్జెట్‌పై జనరల్ చర్చల సందర్భంలో, సోషలిస్టు సభ్యుడు శ్రీ బి. రత్నసభాపతి తీవ్రమైన ఆరోపణలు చేసినందుకు వారిపై చర్య తీసుకోబోతున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి వెల్లడిచేసినారు. ముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయాలతో ప్రతిపక్ష నాయకులుగూడ ఏకీభవించడం గమనించ దగిన విషయం. కడపజిల్లా కలెక్టర్ ఎవరో కాదు, నెల్లూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ అన్నదేవుల రామచంద్రారెడ్డిగారే. ఒక గ్రామాధికారిని సబ్‌కలెక్టరు సస్పెండు చేయగా, అప్పీలులో కలెక్టర్ సస్పెన్షన్ అవసరం లేదన్నాడట. అంతమాత్రానికే యింతటి తీవ్రమైన ఆరోపణ చేయబడింది.

మంత్రివర్గశాఖల పునర్విభజన

ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గంనుండి శ్రీ వి. బి. రాజు నిష్క్రమణతో, శ్రీ కళా వెంకటరావుగారి అకాలమరణంవల్ల, వెంటనే మంత్రివర్గంలో మార్పులు జరగకపోయినా, కనీసం మంత్రివర్గశాఖల పునర్విభజన తప్పనిసరి అయినది. పునర్విభజన యీ విధంగా వుంటుంది: హోంశాఖామంత్రి శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి, అదనంగా రెవెన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలను చూస్తారు. స్థానిక సంస్థలు, కార్మికశాఖల మంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్య అదనంగా ఎక్సైజ్ శాఖను చూస్తారు. ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి అదనంగా ప్రణాళికాశాఖను; విద్యామంత్రి శ్రీ పట్టాభిరామారావు అదనంగా సమాచారశాఖను చూస్తారు.

ఈ మార్పులు, శాసనసభ ధ్రువపరచిన విధానాలు సక్రమంగా అమలుజరగడానికి ఉద్దేశించబడ్డవేకాని, వీటికి ఏ మంత రాజకీయ ప్రాధాన్యం లేదని చెప్పవచ్చును.

సినిమావార్తలు

(11-వ పేజీకొరవ)

(తెలుగు): నాయర్ పిడికపులివాల్, రండి దంగాజి (మళయాలం).

బహుమతుల ప్రదానం బహుశా ఏప్రెల్ ఆఖరువారంలో జరుగుతుంది.

యీ సందర్భంలో ప్రశంసలను పొందిన జయంతివారికి, అన్నపూర్ణావారికి మా అభినందనలు.

రంగుల్లో 'మాయాబజార్'

మళ్లీవచ్చింది! విజయావారి మాయాబజార్. మళ్లీ మరోసారి మిమ్మల్ని కడుపుబ్బ నవ్వించడానికి లేక్‌మహల్‌కి ఓ వారం రోజులక్రితం వచ్చింది. ఇప్పుడు యీ చిత్రానికి ఇదివరకు లేని కొత్త ఆకర్షణకూడా ఒకటివున్నది. ఎవరో దీనికి ఓపికగా కూర్చొని రంగులు పులిమారు. సిగలకి, గుడ్డలకి కొండలకీ గోడలకీ, నదులకీ, చెట్లకీ, అనేకరకాల రంగులు పూశారు. మనుషుల్ని మాత్రం అలా నలుపు తెలుపుగానే వదిలేశారు. రంగులు కొత్తగా వింతగా ఉన్నవి. చూస్తూ చూస్తుండగానే, గుడ్డలరంగులు మారిపోయాయి. అక్కడక్కడ రంగులు వానకురిసినట్లు పడ్డాయి.

అప్పుడప్పుడు ఈ రంగులు లేకపోయినా బాగుండేదనిపించినా, చిత్రం ఇంకా నవ్వించే శక్తిమాత్రం కోల్పోలేదు. మూడుగంటల కులాసా కాలక్షేపం ఈ చిత్రం.

ముడిఫిలిం కొరత

నానా అవస్థలు పడితేగాని దొరకడంలేదట ముడిఫిలిం. యీ రోజుల్లో అయినా మనది సృజనాత్మక జాతికనక, సినిమాలంటే మనలో చాలామందికి అన్నం నిద్రపని లేదు కనక, యీ ముడిఫిలిం కొరతవల్ల మన సినిమా పరిశ్రమ ఆదుకోలేని శ్రమకు గురి అవుతుందని గాని, దాని ఉత్పత్తి ఇప్పుడు ఉన్నట్టుండి తగ్గిపోతుందనిగాని మనకు బెంగ అవసరం లేదు. పూర్తిగా రెండు నెలలన్నా కాకుండానే యీ సంవత్సరం అప్పుడే ఎనిమిది సినిమాలు మద్రాసు స్టూడియోల్లో ప్రారంభమయాయి. 50 దాకా గత సంవత్సరపు సినిమాలు ఎప్పుడెప్పుడు బయటపడదామా అని కాచుకు కూర్చొనిఉన్నవి.

ఒక్క ప్రభుత్వం వారి ఫిలింస్ డివిజన్‌కి మాత్రం యీ ముడిఫిలిం కొరత ఏ ఇబ్బంది కలిగించలేదు. ముందుకొచ్చినట్లుగా వచ్చిన ముడిఫిలిం దిగుమతులకోత అందర్నీ కాస్త కూస్తో అవస్థపెట్టినా ఫిలింస్ డివిజన్ వారివైపైనా తొంగిచూసిన పాపాన పోలేదు. అంతేగాక ఆ సంస్థ గత సంవత్సరం అనుకున్నదంతా చేతనైనంతవరకు చేసుకోగలిగింది. యీ సంవత్సరంకూడా అది 62 చిత్రాలు తీస్తుందట. వాటిలో 39 ప్రణాళికల ప్రచారం చేస్తాయట. ఇంకా వారానికొకటి వంతున 52 వార్తాచిత్రాలుకూడ యీ సంస్థ నిర్మిస్తుంది.

కళాకారులకు ఘనసన్మానం

పోయిన మార్చి 30న దేశం నలుమూలల నుంచీ వచ్చిన కళాకారులు కొందరు శ్రీ ఢిల్లీలోని జాతీయ ఫిలిక్స్ లేహాలేటరీ సమావేశ మందిరంలో సమావేశమయారు. ఈ కళాకారుల్లో గాయకులు, వాద్యవేత్తలు, రంగస్థల నటులు, నాట్యకళాకారులు అన్నిరంగాలవారూ ఉన్నారు. మీకూ మాకూ జ్ఞాపకంఉన్నప్పట్నుంచి వర్ధమాన, వర్ధమాన ప్రముఖ నటుడుగానే చెలామణీ అవుతున్న సినిమా నటుడు అశోక్‌కుమార్ కూడా ఉన్నాడు.

అశోకా హోటలుక్రితం ఈ కళాకారులందరి భుజాలమీదా ఉపరాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్ ఓ జరీశాలువ కప్పారు. కొందరికి బంగారు కడియాలు, కొందరికి పద్మం ముద్రించిన బంగారు లేసులు ఇచ్చారు. అందరికి సన్మానపత్రాలు ఇచ్చారు.

అశోకా హోటలునుంచి ఆ కళాకారు లందరూ ప్రభుత్వంచేతకూడా 'శభాష్' అనిపించుకున్న కళాకారులయారు.

ఉపరాష్ట్రపతి యీ కళాకారులందరినీ మనసప్లాగే ప్రజలకు ఆనందం కలిగిస్తుండమన్నారు. అకాడమీ అధ్యక్షుడు శ్రీ రాజమన్నార్, బహుమతులు పొందకపోయినా దేశంలో ప్రతిభగల కళాకారులు ఇంకా చాలమంది ఉన్నారనీ, అయితే బహుమానాలు పొందినవారు ప్రతిభ గలవారనడానికి సందేహం లేదని అన్నారు.

సినిమాలు చూడడానికి అలవాటుపడ్డ వాళ్ళకి పరిచయమయిన ఇద్దరు కళాకారులు, అశోక్‌కుమార్, శంభుమిత్ర (జాగ్‌తేరహో ఫేమ్) యీసారి బహుమానాలు పొందిన వాళ్ళల్లో ఉన్నారు.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

వృష్టి

ఏప్రెల్ 9 తేదీ మొదలు, మే నెల 7 తేదీ వరకు చైత్రమాసము.

గురు శుక్రులకు సమసప్తక దోషము వలన వృష్టి భంగమైనను, శుక్రునకు అష్టమ స్థానమున శనియుండుటవల్ల, తొలకరివానలకారంభమగును.

అశ్వనికార్తె

ఏప్రెల్ 13 తేదీ రాత్రి గం 3-50 ని. లకు అశ్వనికార్తె ప్రవేశం.

4 శని ద్వాదశి రా 4-59 గం. వ.
5 ఆది త్రయోదశి తె 5-29 గం. వ.
6 సోమ చతుర్దశి పూర్తి.
7 మంగళ చతుర్దశి ఉ 6-20 గం. వ.
8 బుధ ● అమావాస్య ఉ 7-50 గం. వ.
9 గురు నిజాం చైత్రశుద్ధ పాడ్యమి ఉ 9-26 గం. వ.
10 శుక్ర విదియ ప 11-5 గం. వ.

పరా:- ఏప్రెల్ 9 తేదీ ఉగాది.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3-వ పేజీ కొరవ)

ఆఫ్రికనులను మరింత అణగద్రొక్కడానికి సమాఖ్య ఉపయోగపడుతుందన్నారు. ఇప్పుడు వారన్నంతా ఐనది. ఇక ఈ సమాఖ్య కు అంత్యకాలం ఆసన్నమైనదని ఎంచవచ్చును.

ఈ సమాఖ్యను అంతం చేయడమే గాక, ఆఫ్రికనులకు ప్రాతినిధ్యం, పెత్తనం ఎక్కువవుతుంది.

అల్జీరియాలో ఫ్రెంచి పెత్తనాన్ని ఎదిరించినట్లు, మధ్య ఆఫ్రికాలో బ్రిటిష్ పెత్తనాన్ని ఎదిరిస్తారు. బ్రిటిష్‌వారికి మరో పరీక్ష!

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారిణి దివ్యౌషధి

మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిస్టర్డు) పక్షవాతం, అర్ధవాతం, వణుకు, తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.

'ఆయుర్వేదశేఖర' - 'వైద్యవిశారద' 'కవిరాజ్' కాకర్ల వెంకటప్పయ్య

పక్షవాత స్పెషలిస్టు (రిజిస్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోను నెం. 71354 రు.

బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణం.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

నాటక సమీక్ష

శ్రీ దుర్భా రామమూర్తిగారి షేక్స్పియర్ అనుకరణ

★★★ రాజ్యకాంక్ష ★★★

ఒక ప్రేక్షకుడు

మొన్న 28 తేదీన నెల్లూరు టవును హాల్లో నెల్లూరు నాట్యమండలి వారు, శ్రీ దుర్భా రామమూర్తిగారు షేక్స్పియర్ 'మెక్ బెత్' ననుసరించి వ్రాసిన 'రాజ్యకాంక్ష' అనే నాటకాన్ని వేశారు.

షేక్స్పియర్ విషాదాంత నాటకాల్లోని ప్రధానపాత్రల్లో ఓ లోపం వున్నది. వాటితో పరిచయం ఎక్కువయినకొద్దీ, వాటిని గురించి మనం తెలుసుకోగలిగిన అంశాలుకూడా ఎక్కువవుతుంటాయి. తిరిగిన కొద్దీ వాటిలోతుకూడా ఎక్కువవుతుంటుంది. మనశక్తినిబట్టీ, సామర్థ్యాన్నిబట్టీ, రసజ్ఞతనుబట్టీ అవి మనకు తమ రహస్యాలను వెలువరుస్తుంటాయి. దేవుళ్లకివలె, ఆదిన, ఓ కోర, తపస్సుచేస్తేతప్ప, ప్రత్యక్షం కామంటాయి.

యీ పాత్రల్లో ఇంకో విశేషంకూడా వున్నది. నాటకంమొదట్లో వున్నట్లు ఇవి చివరిదాకావుండవు. నాటకంసాగినకొద్దీ ఇవికూడా కొద్దికొద్దిగా మారుతుంటాయి. పరిస్థితుల వత్తిడితో నలిగి తరుగుతుంటాయి. తాము కల్పించిన పరిస్థితుల పరిణామాలను వశంచేసుకోలేక, మార్చలేక క్రమంగా క్షీణించడం మొదలెడతాయి. తరువాత కొంతకాలానికి తమ శక్తులను సమీకరించుకోవాలని, పరిస్థితులను జయించాలని ఆఖరుసారిగా ప్రయత్నించి, ఓడిపోతాయి. షేక్స్పియర్ నాటకాలు చదువుతుంటే అడుగడుగునా ఈ పరిణామం మనకి స్ఫురిస్తూనే వుంటుంది.

అందుచేత, షేక్స్పియర్ నాటకంలోని వేషాలువేయడం సులభతరంకాదని కాకలు తీరిన నటులే అంటుంటారు. ఈ రోజుకి కూడా షేక్స్పియర్ పాత్రల అవసరాలని పూర్తిగా తీర్చగలిగామనిగాని, వాటికి న్యాయం చేయగలిగామనిగాని ధైర్యంగా గుండెమీద చెయ్యేసుకొని చెప్పగలవారు బహుకొద్దిమందిమాత్రమే వున్నారు. షేక్స్పియర్ పాత్రలను కళ్ళకు కట్టినట్లు చూపించాలంటే కేవలం వాటి అర్థంచెబితే సరిపోదు. వ్యాఖ్యానాలుకూడా కలపవలసి వస్తుంది. అందుచేత షేక్స్పియర్ నాటకాల్లోని విషాదపాత్రలు ఎప్పటికీ పాతపడిపోవు. శాస్త్రీయ సంగీతంలోని రాగాలవలె కళో పాసకుల శక్తినిబట్టీ, అనుభవాన్నిబట్టీ, రసజ్ఞతనుబట్టీ, రాణిస్తూ మరణిస్తూ వుంటాయి.

షేక్స్పియర్ నాటకాలని రక్తికట్టించాలంటే వాటిని స్టేజిమీదికి ఎక్కించదలచుకున్నవారు తపస్సుతో సమానమయిన కృషిచేయాల్సి ఉంటుంది. ముందు నాటకంలోని అన్ని అంశాలను కూలంకషంగా అవగాహన చేసుకోవాలి. నిరంతరమయిన పాత్రల మానసిక పరిణామాలని తెలుసుకోగలగాలి. ఆపైన వీటన్నిటిని ప్రేక్షకుల కళ్ల ఎదుట ఏవిధంగా నిలబెడతారో తేల్చుకోవాలి. అలాచేసి వారు నాటకానికి న్యాయం చేయగలిగితే నిజంగా వారికి కళాసిద్ధి లభిస్తుంది. కళావాహినిలో గంగాస్నానం చేసిన ఫలితం దక్కుతుంది.

ఇంతవరకూ మన నాటకరంగాన్ని విడిచిపెట్టకుండా అంటిపెట్టుకున్న అభిప్రాయాలు కొన్నున్నవి. వాటిలో మొదటిది ఒక పాత్రను నిర్వహించడానికి దాని తాలూకు డైలాగ్స్ అన్నీ కంఠతావస్తే చాలన్నది. రెండోది, డైరెక్టర్ చేయవలసిందల్లా నటులకి తమ పోర్షన్లు కంఠతా వచ్చేటట్లు చూడడమే నన్నది.

రాజ్యకాంక్ష చూస్తున్నంతసేపు యీ అభిప్రాయాల ప్రభావం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపించింది. నటుల దృష్టంతా లైన్లు ఒప్పచెప్పడం పట్లే ఉండిపోయింది. వారందరి మధ్య సమన్వయం కుదరలేదు. నాటకంలోని అంకాలు దారంతో గుచ్చిన పూసలవలె కాకుండా పక్క పక్క పేర్చిపెట్టినట్లుండిపోయాయి. అంచేత నాటకం ప్రేక్షకులను వశ్యులను చేసుకోలేకపోయింది. ఉత్తమకావ్యం కలిగించాల్సిన అనుభూతినిగాని, పారవశ్యాన్నిగాని కలిగించలేకపోయింది. దర్శకుని దృష్టికి సమగ్రత లేనందువల్ల పొరపాట్లతో నిండిపోయింది.

నాటకంచూసిన తరువాత 'రాజ్యకాంక్ష'ను చదివాను. దుర్భా రామమూర్తిగారిపాండిత్యానికి, భాషమీద వారికిగల అధికారానికి చక్కటి నిదర్శనం ఇది. పద్యాలు చాలవరకు బాగున్నాయి. దృశ్యనాటకంగా మాత్రం యిది పనికిరాదనిపించింది. అంతంత పెద్దపెద్ద పద్యాలు, నటనలో గంభీరత లేకపోయినా ఆడంబరం తక్కువకాని సంభాషణలు ఏ దృశ్య నాటకాన్ని రక్తికట్టించలేవు. వాటిని ఒప్పచెప్పేసరికి ఆనటులకి తలప్రాణం తోకకి వస్తుంది. షేక్స్పియరే ఆ రోజుల్లో అందరికి అర్థంకాని పదాలను వాడి ఎరుగడు. అనుకరణలో రామమూర్తిగారీవిషయం దృష్టిలోవుంచుకొని వుంటే బాగుండేది.

నిజానికి చిన్నచిన్నవాక్యాల్లో, మామూలైన సామాన్యపదాల్లో చెప్పడానికి వీలులేని భావం లేదు; స్ఫురింపచేయడానికి సాధ్యంకాని అనుభూతిలేదు. భావ భావాన్ని చేరుకోవడానికి నాటకానికి గాని ప్రతిబంధకం కాకూడదు.

జగద్విఖ్యాత షేక్స్పియరు నాటకాలను తెలుగు ప్రజలకు దర్శనీయం కావించడంలో శ్రీ దుర్భా రామమూర్తిగారు సాహిత్యానికిచ్చే ప్రాధాన్యతనే, నటనకుకూడా యివ్వడం అవసరమని భావిస్తున్నాము.

—

శ్రీ దుర్భా రామమూర్తి గారి రాజ్యకాంక్షలో "వీరసింహ" పాత్రధారిగా నిండుగావున్న శ్రీ గాడేపల్లి రామయ్య

సినిమా వార్తలు

'భద్రం'

మంచిచిత్రాలు తీద్దామనే ఆశ అడుగంటిపోని నిర్మాతలపైపైనా మన ప్రభుత్వం మొన్నీ మధ్యదాకాకూడా చూసి ఎరుగదు. ఏ సినిమా మానవుణ్ణి కదలించినా, ఆ ప్రభుత్వంఏంచేస్తోందండీ? పన్నులపేరుచెప్పి డబ్బు రెండుచేతులా పోగుచేసుకోవడం తప్ప, అనే పరిస్థితిలో కొన్నాళ్లక్రితం మన సర్కారువారు దయతలచి, సినిమాల్ని ఉద్ధరించాలని పూనుకొన్నారు. అంచేత ఓ తేపు పన్ను లెక్కువచేస్తున్నా, 'ముడిఫిలిం ఇంతేవుంది, దాంతోనే సరిపుచ్చుకోవాలి తప్పదు' అంటున్నా, మరోకేపునించి మంచి చిత్రాలకి బహుమతులివ్వాలని కూడా సంకల్పించారు. ఈ ఉద్దేశంతో దేశానికంతటికీ కలిపి ఓ చిత్రానికి, తరువాత ఎక్కడికక్కడ ప్రాంతీయ చిత్రాలకి బహుమతులివ్వడం మొదలెట్టారు. మొదట్లో యీ ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం విజ్ఞానభవనంలో రాజేంద్రప్రసాద్ నిర్మాతల చేతులకి మెడల్లు గుచ్చడం దాకా పరిమితమయి వుండేది. క్రమంగా కొంత లక్ష్మీప్రసాదంకూడా ఇందులో కలిపి, మంచిచిత్రం నిర్మించిన పెద్దమనిషికి అఖిలభారతస్థాయిలో 20 వేలు, దాని దర్శకుడికి ఐదువేలు యిస్తున్నారు.

ఓ వారం రోజులక్రితం, యీ సంవత్సరపు ఫలితాలను ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కథా చిత్రాల్లో బెంగాలీ చిత్రం 'సాగర్ సంగమె'ని, డాక్యుమెంటరీ చిత్రాల్లో 'రాధాకృష్ణ' అనే చిత్రాన్ని ప్రభుత్వం గతసంవత్సరపు ఉత్తమ సినిమాలని తీర్పుచెప్పింది.

ఇవిగాక అఖిలభారత స్థాయిలో కన్నడ చిత్రం 'స్కూల్ మాస్టర్' మూడవదిగాను, బెంగాలీ చిత్రం 'జలసాగర్' రెండవదిగాను ప్రభుత్వం ఆమోదించిన ఉత్తమ చిత్రాల లిస్టులోకి ఎక్కాయి. డాక్యుమెంటరీ చిత్రాల్లో ఇంగ్లీషు చిత్రం 'స్టోరీ ఆఫ్ డాక్టర్ కార్వే' రెండవదనీ, 'కాల్ ఆఫ్ ది మౌంటెన్స్' మూడవదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

ఇక ప్రాంతీయ భాషా చిత్రాల్లో రాష్ట్రపతి రజిత పతకాలకి అర్హతవున్న చిత్రాలుగా ప్రభుత్వం కేరొన్నవి. 'సాగర్ సంగమె' (బెంగాలీ) 'స్కూల్ మాస్టర్' (కన్నడం) మధుమతి (హిందీ) 'డాంగా పోలీస్' (అస్సామ్), పెళ్లినాటి ప్రమాణాలు (తెలుగు)

ఇవికాక ఈ చిత్రాలకి ప్రశంసాపత్రాలు ఇస్తారు. లాజోవంతి, కారిగర్ (హిందీ); ధర్తీచా పూ (మరాఠీ); జలసాగర్, డాక్ హర్కరా (బెంగాలీ); తంగపదుమై, అన్నయిన్ ఆనై (తమిళం); మాంగల్య బలం

—తరువాత 10వ పేజీలో

రాజ్యకాంక్ష

—o—

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి గారికి కృతిసమర్పణ

వి. ఆర్. కాలేజి ఆంగ్లభాషాశాఖాధిపతి శ్రీ దుర్భా రామమూర్తి ఎం. ఎ. గారు తాను షేక్స్పియర్ మెక్ బెత్ ననుకరించి వ్రాసిన నాటకం 'రాజ్యకాంక్ష'ను శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి గారికి కృతి యిచ్చారు. ఈ మహోత్సవం 28 తేది సాయంకాలం టవున్ హాల్లో, శ్రీ పూతలపట్టు శ్రీరాములురెడ్డిగారి అధ్యక్షతన వైభవంగా జరిగింది.

శ్రీ దుర్భా రామమూర్తిగారు మాట్లాడుతూ, నాడు తన సారస్వత జీవితంలో స్వర్ణఘట్టమన్నారు. తన ప్రథమ రచన 'స్వప్నానుభూతి' సమయంలో తనకు శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారితో పరిచయం లేదని, తన ప్రథమరచనను చదివి ప్రశంసిస్తూ శ్రీ రామరెడ్డిగారు, తన తండ్రికి జాబువ్రాసినారని, అప్పటినుండి తనకు వారితో పరిచయమని, నాటినుండి నేటివరకు తన రచన లన్నిటికీ వారు ముద్రణాన్ని కల్పిస్తున్నారని, వారు కవిహృదయముగల రసజ్ఞులని, అలాంటి వదాన్యశేఖరులు, కవిపోషకులైన రామరెడ్డి గారికి యీ కావ్యాన్ని కృతి యివ్వడం తనకు ఎంతో సంతోషంగా వున్నదన్నారు.

'రాజ్యకాంక్ష' మెక్ బెత్ కు అనువాదం కాదని, అనుకరణని, దానిని తాను హైందవ సాంప్రదాయానుగుణంగా, రంగస్థలానుగుణంగా రచించానని చెప్పారు. పుష్ప తాంబూల యుక్తంగా రామమూర్తిగారు తన కవితాకన్యను శ్రీ రామరెడ్డిగారికిచ్చారు.

సరసకవి శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు ముచ్చటిస్తూ, సభాధ్యక్షులు శ్రీ శ్రీరాములు రెడ్డి; కృతికర్త శ్రీ రామమూర్తి; కృతిభర్త శ్రీ రామరెడ్డిగారలని - సభఅంతా రామమయమని చమత్కరించారు. తన గురుపుత్రులు శ్రీ రామమూర్తి కృతికర్త కావడం; గుణగ్రహణ పారీణులైన సామాజికులు, వితరణశీలి, విద్యాప్రియులైన శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు కృతిభర్త కావడం; గ్రంథము జగద్విఖ్యాత నాటక కర్తయైన షేక్స్పియర్ కవీశ్వరుని మెక్ బెత్ నాటకమునకు అనుకరణము కావడము ఆనంద సంధాయకమన్నారు.

గురుపుత్రుండు కృతి ప్రణేత—సభయున్
కూడెన్ గుణగ్రాహియున్
స్థిర విఖ్యాతకీర్తి తిక్కవరపున్
శ్రీ రామరెడ్డి ప్రభుం
దరయన్ దక్క కృతిభర్త షేక్స్పియరు దివ్య
దృశ్యకావ్య ప్రభా
కరమీ గ్రంథము—నేను వర్తనగు భాగ్యం
బబ్బె నేడియ్యెడన్.

అన్నారు సరసకవి రామకృష్ణయ్యగారు. రామమూర్తిగారి అనుకరణ చక్కగా వున్నదనికూడా వారన్నారు.

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు కావ్యకన్యను సంతోషంగా స్వీకరించారు.

సభానంతరం 'రాజ్యకాంక్ష' చక్కగా ప్రదర్శింపబడింది. —ఊ. వి.

—

ఆంధ్ర పటేల్

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

మొదనైన భూ అమరిక సమస్యలన్నింటినీ, ఆటంకాలను, ఇబ్బందులను అధిగమించి, అందరికీ సంతృప్తికరంగా పరిష్కరించేవారని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు.

వెంకటరావుగారు పత్రికా విలేకరులకు ఉత్తమ మిత్రుడు. ఆయన రహస్యాలను ఎవరికీ చెప్పేవారు కారు. ఏ విలేకరికీ "స్కూప్" ఇవ్వడం ఆయనకిష్టం ఉండేది కాదు. ఏదైనా చెప్పవలసివుంటే అందరిని పిలిచి, స్పష్టమైన సరళభాషలో తగినచోట్లు తోసహా చెప్పేవారు. ఆయనతో "ఇంటర్వ్యూ" చేసిన తరువాత పొరపాటున కూడా తప్పుగా వ్రాసే అవకాశమే ఉండదు విలేకరికి. ఎలాంటి ప్రశ్న వేసినా నవ్వుతూ యుక్తిపూర్వకంగా సమాధానం వచ్చేది. ఎంతటి చిక్కుప్రశ్నకైనా సమాధానంకోసం కార్యదర్శులను సంప్రదించవలసిన అవసరం ఆయనకుండదు. ప్రతిపక్షాలవారికి తమ విజ్ఞానం, అనుభవం పైనకంటే వెంకటరావు గారిపైన హెచ్చు విశ్వాసముండేదని ఈ సందర్భంలో పేర్కొంటే చాలనుకుంటాను.

—మా హైదరాబాదు విలేకరి.

—

శ్రీ కళా అస్తమయం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

యుండినారు. చనిపోయిన నాటిరాత్రి 10 గంటలవరకు మామూలుగా మాట్లాడుతూవుండి పడుకున్నారు. రాత్రి 2 గంటలకు గుండెనొప్పి వచ్చింది. ఆ విషయం వారి సతీమణి రాజేశ్వరమ్మ గారికి చెప్పారు. ఆమె ప్రక్కమనిషితో చెప్పేలోగా, వైద్యసహాయం అందేలోగానే ప్రశాంతంగా తనువు చాలించారు. అప్పుడే వారికి నూరేళ్ళు నిండాయి.

వెంకటరావుగారి మరణవార్తవిని గవర్నరు, మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, కాంగ్రెసువాదులువచ్చి అశ్రుతర్పణం వదిలారు. వారి మృతకళేబరం వారి ధర్మపత్నికోర్కెపై తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో వారి స్వగ్రామమైన ముక్కామలకు పోలీస్వ్యాన్లో తీసుకపోబడి, మరురోజు పూర్ణయం రాజలాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు జరుపబడినవి. ఆ వ్యాన్లో మంత్రివర్గ ప్రతినిధిగా విద్యామంత్రి శ్రీ పట్టాభిరామారావు గారు పోయారు. విజయవాడ, ఏలూరు వగైరాచోట్ల వెంకటరావుగారి మృతదేహన్ని వారి మిత్రులు - అభిమానులు దర్శించి భక్త్యంజలి ఘటించారు. అంత్యక్రియలలో వేలాదిప్రజలు పాల్గొన్నారు.

వెంకటరావుగారు 1900 జులై 7 తేది జన్మించారు. బి. ఏ. రెండవ సంవత్సరం చదువుతూ, మహాత్ముని పిలుపునందుకొని స్వాతంత్ర్యాగ్ని గుండంలో దూకారు. అన్ని వుద్యమాలలో జైలు కెళ్లారు. రాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా పనిచేశారు, 1947 నుండి నేటివరకు మధ్యలో కొంతకాలంతప్ప - మంత్రిగా వుంటున్నారు. జమీన్దారీలను రద్దుజేసి మదరాసు రివిన్యూ మంత్రిగా వారు విశ్వవిఖ్యాతులయ్యారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రివిన్యూ మంత్రిగా భూసంస్కరణలు అమలు జరిపి ఆ ఖ్యాతిగూడా పొందనున్న తరుణంలో, మృత్యువు వారిని మనసునుండి దూరం చేసింది. వారికి సంతానంలేదు. భార్యమాత్రమున్నారు.

వెంకటరావుగారి మృతికి ఆంధ్ర వుభయ శాసనసభలు, పార్లమెంటు, రాష్ట్రపతి, ప్రధాని, పంతు, ధేబరు ప్రభృత నాయకులు గాఢసానుతాపాన్ని తెలియజేశారు.

—

ఉత్తమ గ్రంథములు

పద్యకావ్యములు:	
గణపతిశతకము	రూ. 0-25
విక్రమ సింహపురి రామాయణము, బాలకాండము	4-50
కథలు:	
సరస్వతీప్రసాదము	1-13
నందనవసంతము 1-వ భాగం	0-75
నందనవసంతము 2-వ భాగం	0-87
శ్రీహర్ష చరిత్ర	0-50
గోమహిమానుదర్శనము	0-75
భగవత్స్తుతిగ్రంథములు:	
భీష్మ స్తవరాజము	1-50
దేవీప్రశస్తి 1-వ భాగం ఉపాసన	2-00
దేవీప్రశస్తి 2-వ భాగం చరిత్ర	2-00
సనత్సుజాతీయభాష్యము	3-50

సరస్వతీ గ్రంథమాల,
ఉస్మాన్ సాహెబుపేట — నెల్లూరు-2.

అనంతపురం సబ్ జడ్జి కోర్టులో

O. S. 24 of 57. E. P 11 of 59.

పోతూరు శిద్దగాడు —వాది.
వడ్డె అడివప్ప ... —ప్రతివాది.

యిష్తిహారు:- పై నెంబరులో ప్రతివాది యొక్క షెడ్యూలు దాఖలా స్థావరాస్తి వేలమునకు పై కోర్టుద్వారా వుత్తర్వు చేయబడినది వేలంవాయిదా 24-4-59 తేదికి వేసినారు. ఆ దినం సవాలుదార్లు పై కోర్టుకు హాజరై సవాలు చేయవచ్చును. కడపటి సవాలు మొత్తములో ¼ భాగం డిపాజిట్టు చేసి మిగతా మొత్తం డిపాజిట్టు 14 రోజులలో చేయవలెను.

షెడ్యూలు:- పదరు గుంతకల్లు మునిసిపల్ లిమిట్సులో తిమ్మనచెర్లలో వుండు మిల్లుసాపుకు చెక్కుబంది:- పాతవార్డు నె 9 రు, పాత అసెస్మెంటు నె 1457-E రు, పాత మునిసిపల్ డోర్ నె 351 రు, అసెస్మెంటు నె 4226 రు, కొత్తవార్డు నె 13 రు, కొత్తడోర్ నె 201 రు గల యిల్లు—సాపుకు చెక్కుబంది:- [తూ] రోడ్డు [ప] రోడ్డు [వు] కటికి సుబ్బరావు యిల్లు [ద] కె. వురేశ పీరాసాహెబు యిల్లు. [తూ - ప] 20 x. [వు - ద] 6 x. తూర్పువాకిలి పడమటివాకిలిగల ఇల్లు - సాపు పాత మునిసిపల్ డోర్ నె 354 రు, అసెస్మెంటు నె 4226 రు గలది.

—కె. విరూపాక్షరెడ్డి - వాది అడ్వకేటు.

కావలి సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

స్మాలు నె 3/1959 రు.

తేవునూరు చినరంగయ్య —వాది.
రాజాల మాలకొండయ్య —ప్రతివాది.

యీ నెంబరులో ప్రోనోటుబాకీ రు. 644-52 న. పై. లకు వాది ప్రతివాదిమీద దావా దాఖలు చేసియున్నారు. యీ దావాలో ప్రతివాది తన ఆక్షేపణలను తెలుపుకొనుటకు వాయిదారోజుకు 21-4-59 తేది పగలు 11 గంటలకు యీ కోర్టుకు హాజరుకావలెను. లేని యెడల నీ పరోక్షమున యక్స్ పార్టీ డిక్రీ స్యాదు చేయబడును.

—వై. బాలకిరామయ్య - వాదిఅడ్వకేటు.

ధాన్యం అమ్మకానికి

టెండరు నోటీసు

* * * *

నెల్లూరు తాలూకా వైపాడు గ్రామములో లేంచేసియుండు శ్రీ ప్రసన్న విశ్వేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానం తా॥ సుమారు 25 పుట్లు పాతపెంటగొంటెకలు ధాన్యం టెండరు ద్వారా విక్రయించబడును. టెండర్లు సీలువేసి 11-4-59 తేదిన మధ్యాహ్నము 3 గంటల లోపల ఇందుకూరుపేటలో నా ఆఫీసుకు అందచేయవలెను. టెండరు పెట్టువారు ముందుగా రూ. 500/-లు డిపాజిట్టు కట్టియుండవలెను. మిగత వివరాలు నా ఆఫీసులో తెలిసికోవచ్చును.

బుల్లా సుబ్బారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
ఇందుకూరుపేట దేవస్థానములు.
ఇందుకూరుపేట,
నెల్లూరు తాలూకా.

యిల్లు అమ్మకము

సుమారు 22 అంకణములు కట్టుబడి, స్థలం సుమారు 80 అంకణములు. విక్రయించబడును. వివరాలకు:-

కె. సూర్యభగవానులు—ప్లీడరు.
278, పాతపోస్టాఫీసురోడ్డు,
నెల్లూరు.

పసిరికలు - - కామెర్లు

భయపడపనిలేదు

*

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

ఇల్లు అమ్మబడును

40 అంకణముల కట్టుబడి (మిద్దె - పెంకుటిల్లు), కుళాయి, కరెంటు 120 అంకణముల ఖాళీ జాగా - మొత్తము 160 అంకణముల యిల్లు అమ్మబడును.

అడ్రసు:- 143/6 పార్కు సౌతుస్ట్రీటు, స్టోన్హౌస్ పేట—నెల్లూరు.

వివరములకు:-

—బెల్లపు రమణయ్య - (ఆదే ఇంట్లో.)

రాజోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Amalapuram Sub-Court
S. C. 11 of 1957. E. P. 79 of 1959.

వాడ్రేవు సూర్యనారాయణ —వాది.
కొండేపూడి కామరాజు —ప్రతివాది.

యీ నెంబరులో ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్థి వేలం నిమిత్తం 13-4-59 తేదికి వాయిదా అయివున్నది. గనుక ఆరోజు పగలు 10 గం॥ పై కోర్టువారియెదుట వేలము కాబడును.

వేలమువ్వే ఆస్థివివరం:- తూర్పు గోదావరి జిల్లా, రాజోలు తా॥ అంబాజీపేట సబు రిజిస్ట్రారులో చేరిన పుల్లేటికుర్రు గ్రామము తా॥ (1) యీ గ్రామం మెరక పల్లం రివిజన్ సర్వే నెం. 397/3 రు, యి 4-34 ట్లు భూమిన్ని యిందలి నానాఫలవృక్షములున్నూ యీలము వేయబడును.

వాడ్రేవు పాపయ్యపంతులు, వాదిప్లీడరు.
వాడ్రేవు సుబ్రహ్మణ్యం, అడ్వకేటు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.